

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.19.220

**Inventaris van de archieven van de Spar Centrale
met daarbij gedeponeerde archieven over de jaren
1932-2008**

Versie: 06-07-2020

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 2019

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Ontstaan van de Sparorganen.....	7
Werkzaamheden van de Spar Centrale.....	7
Ontwikkelingen rond de Spar.....	8
De centrale buitenspel.....	9
De Spar gaat met een andere organisatiestructuur verder.....	10
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	10
Verwant materiaal.....	12
Beschikbaarheid van kopieën.....	12
Verwante archieven.....	12
Publicaties.....	12
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	13
1. ARCHIEF VAN DE SPAR CENTRALE.....	13
1.1. Algemeen.....	13
1.2. Bedrijfsleiding.....	13
1.2.1. Aandeelhouders.....	13
1.2.2. Commissarissen.....	14
1.2.3. Interne organen.....	15
1.2.3.1. Vergaderingen.....	15
1.2.3.2. Directie en constitutie.....	15
1.2.4. Kantoor.....	16
1.2.4.1. Vergaderingen.....	16
1.2.4.2. Correspondentie.....	16
1.2.4.3. Verslagen.....	17
1.2.4.4. Financiële administratie.....	18
1.2.4.4.1. Organisatie van de financiële controle.....	18
1.2.4.4.2. Boekhouding en financiële verantwoording.....	19
1.2.4.5. Personele en materiële voorzieningen.....	20
1.2.4.6. Externe betrekkingen.....	21
1.2.4.6.1. Algemeen.....	21
1.2.4.6.2. Vereniging “De Spar”.....	21
1.2.4.6.3. Internationale Spar Centrale en vereniging Spar International.....	21
1.2.4.6.3.1. Raad van Commissarissen.....	21
1.2.4.6.3.2. Overige organen.....	22
1.2.4.6.3.3. Financiële betrekkingen.....	22
1.2.4.6.3.4. Correspondentie.....	22
1.2.4.6.3.5. Internationale bijeenkomsten.....	23
1.2.4.6.3.6. Publicaties.....	24
1.2.4.6.4. Overige Sparorganen.....	24
1.2.4.6.5. Grossiers.....	25
1.2.4.6.5.1. Algemeen.....	25
1.2.4.6.5.2. Verenigde Distributiebedrijven (VDB).....	26
1.2.4.6.5.3. Schuitema.....	28
1.2.4.6.5.4. Unigro en Laurus.....	28
1.2.4.6.6. Branche- en vakorganisaties.....	29
1.2.4.6.7. Andere ondernemingen.....	30

1.2.5. Gedenkwaardigheden.....	32
1.3. Inkoop.....	34
1.4. Verkoop.....	34
1.4.1. Warenomzet.....	34
1.4.1.1. Statistiek.....	34
1.4.1.2. Beleidsvorming.....	35
1.4.1.3. Warenkwaliteit.....	36
1.4.1.4. Prijsstelling.....	37
1.4.1.5. Uitvoer naar het buitenland.....	37
1.4.2. Plaatsing en organisatie van vestigingen.....	38
1.4.2.1. Algemeen.....	38
1.4.2.2. Afzonderlijke afdelingen en vestigingen.....	39
1.4.3. Marketing.....	41
1.4.3.1. Merkbescherming.....	41
1.4.3.2. Algemene marketingstrategie.....	41
1.4.3.3. Uitvoering van reclameactiviteiten.....	42
1.4.3.4. Gerichte campagnes.....	44
1.4.3.5. Klantenspaarsystemen.....	45
1.4.3.6. Onderzoek en feedback.....	45
1.4.4. Vakopleiding en innovatie.....	46
1.4.4.1. Algemeen.....	46
1.4.4.2. Opleiding.....	46
1.4.4.3. Winkelinrichting en efficiency.....	48
1.4.4.4. Automatisering.....	49
1.4.5. Logistiek.....	50
1.5. Publicaties en documentatie.....	50
2. ARCHIEF VAN DE VERENIGING "DE SPAR"	53
2.1. Leden.....	53
2.2. Bestuur.....	53
2.3. Correspondentie.....	54
2.4. Overige stukken.....	55
3. ARCHIEF VAN DE SPAR BELEGGINGSMAATSCHAPPIJ NEDERLAND (SBMN).....	56
3.1. Organisatie.....	56
3.2. Boekhouding en zegeladministratie.....	56
4. ARCHIEF VAN DE b.v. voorheen Fa. J. DE LANGE EN RECHTSVOORGANGERS.....	58
5. ARCHIEF VAN DE SPAR DETAILLISTENVERENIGING.....	59
5.1. Interne organisatie.....	59
5.2. Betrekkingen met andere Sparorganen.....	59
6. GEDEPONEERDE ARCHIEVEN.....	60
Bijlagen.....	63
Afkortingen.....	63

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Spar Centrale

Archiefbloknummer:

168

Omvang:

824 inventarisnummer(s)38,00 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. Een klein gedeelte is gesteld in talen als het Engels, Frans, en het Duits.

Soort archiefmateriaal:

1) normale getypte, gestencilde en soms geschreven documenten, geen bijzondere handschriften;
2) diverse foto's en negatieven; 3) beeld- en geluidsbanden.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Spar Centrale N.V., , 1935-2001

Vereniging De Spar, , 1940-2010

Spar Beleggingsmaatschappij Nederland

N.V. Groothandel in Koloniale Waren J. de Lange, J. de Lange N.V./ B.V., voorheen Fa. .J. de Lange, , 1947-1990

J. Doets, grossier in Purmerend

Spar Detaillistenvereniging, , 2000-2008

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De Spar Centrale NV is het administratieve centrum van De Spar, een vrijwillig filiaalbedrijf op het gebied van levensmiddelenhandel, dat in 1932 is opgericht. Het archief bevat gegevens over de karakteristieke bedrijfsvoering, zowel van de Sparwinkeliers, die zich na de oorlog ontwikkelden tot supermarkten als van de bij De Spar aangesloten grossiers die uiteindelijk fuseerden tot een centrale winkelketen. In dit proces speelt reclame en vormgeving, dus de discussie over eigen cultuur, een grote rol, zodat er naast bedrijfs- en voedingseconomische ook esthetische aspecten aan de orde komen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig.

De in het archief aangetroffen beeld- en geluidsbanden zijn (nog) niet beschikbaar voor raadpleging. Zie inv.nrs. 415, 423, 737, 824.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Spar Centrale, nummer toegang 2.19.220, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Spar Centrale, 2.19.220, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

ONTSTAAN VAN DE SPARORGANEN

De Spar werd op 28 juni 1932 opgericht door de in Zegwaart gevestigde levensmiddelen-grossier Adriaan J.M. van Well als een vrijwillig filiaalbedrijf, bedoeld als samenwerkingsverband tussen daarbij aangesloten winkeliers en grossiers, waarbij gezamenlijke inkoop op bestelling de hoofdzaak was. Op 1 juli werd door een aantal winkeliers deze samenwerking bekrachtigd en vormden zij een organisatie De Spar. De altijd groene spar was het beeldmerk van Van Well. Later werd de naam geïnterpreteerd als een afkorting van de leuze "Door Eendrachtig Samenwerken Profiteren Allen Regelmatig" en vervolgens werd de naam gewijzigd in "SPAR".

De Spar was het eerste Nederlandse vrijwillige filiaalbedrijf (VFB) naar het voorbeeld van de Amerikaanse "chain stores", een coöperatief samenwerkingsverband tussen zelfstandig ondernemende grossiers en winkeliers. Het onderscheidt zich van het grootwinkelbedrijf, waarbij in- en verkoop in één hand zitten en de winkels eigendom zijn van het grootwinkelbedrijf, en van de verbruikerscoöperatie, die in de sociale strijd als samenwerkingsverband tegen o.a. gedwongen winkelnering werd opgericht.

De grossiers van De Spar organiseerden zich in dertien Rayons of Spar-afdelingen. Het bestuur van elk rayon bestond uit een grossier per rayon, die daarover de leiding had, en een afvaardiging van de daar werkzame winkeliers. Grossiers mochten alleen goederen leveren aan winkeliers in hun rayon. Winkeliers werden geacht een vast minimumpercentage van hun producten af te nemen. De grossiers kwamen gezamenlijk eens per veertien dagen in Amsterdam bijeen.

In 1934 verenigden de bij De Spar aangesloten grossiers zich in de Spar Centrale, door geld in te leggen in een Stichting Verkoopcentrale De Spar. De centrale, die zich bezig hield met de verkoopplannen van de importeurs, benoemde een bestuur en stelde een toeziende Raad van Commissarissen aan. In 1935 benoemde Van Well voor de Centrale een inkoper-administrateur, die tevens directeur werd van de Spar Centrale, welke daarmee werd omgevormd tot een naamloze vennootschap. In de praktijk werd de functie en de rol van de centrale geheel bepaald door de leden-grossiers.

Van Well en zijn vier zonen bleven als grossiers en als functionaris bij de firma Van Well belangrijke functies vervullen. In 1980 kreeg de firma Van Well het predicaat koninklijk "wegens hun honderdjarig bestaan", omdat gerekend werd vanaf de vestigingsdatum van het familiebedrijf Van Well in Zegwaart, dat als handel in 'koloniale waren', wijn en geneesmiddelen voor vee was begonnen.

In 1941 werd een landelijke Vereniging De Spar opgericht, waarin winkeliers, grossiers en Centrale maandelijks bijeen kwamen om algemene belangen te bespreken.

Het Sparsysteem van gezamenlijke inkoop vond navolging bij organisaties als VIVO (Vrijwillige Inkoop- en Verkooporganisatie) en VÉGÉ (Verkoop gemeenschap) en kreeg belangstelling vanuit het buitenland. Op 10 augustus 1947 werd de Belgische Spar opgericht, waarna VFB's in Frankrijk, Duitsland (1953), Denemarken (1954), Oostenrijk en Engeland volgden. In 1954 leidde dat tot de oprichting van de Internationale Spar Centrale.

WERKZAAMHEDEN VAN DE SPAR CENTRALE

De Nederlandse Spar Centrale ontwikkelde zich tot een centraal orgaan, dat zich als taak stelde de zelfstandige ondernemers te adviseren, reclamemateriaal aan te bieden en bedrijfseconomisch te ondersteunen. Als zodanig functioneerde het als kenniscentrum op het gebied van winkelvoering. Dit kwam tot uitdrukking in een aantal functies, waarvan de winkeliers vrijwillig gebruik konden maken:

- Voordeliger inkoop van door de aangesloten winkeliers te verkopen goederen.
- Introductie van Sparzegels voor klanten; deze konden worden ingeruild voor zilveren guldens, maar ook voor attracties, bijvoorbeeld een Sparzomertocht. Deze zomertochten werden in ieder geval al in 1938 en 1939 georganiseerd. Aan het eind van de jaren '50 werd de N.V. Spar Beleggingsmaatschappij Nederland (SBMN) opgericht, die de Sparkoopzegel introduceerde.
- Introductie van Sparmerken, Sparwaarborgmerken, Spargarantiemerken. Spar was de eerste organisatie die producten onder eigen merknaam voerde. De Centrale regelde de deponering van merken op Sparartikelen in het Benelux merkenbureau, maar monitorde ook de successen van het desbetreffende artikel op de markt, wat leidde tot de opstelling van omzetstatistieken.
- De regeling van de reclame en de vormgeving van Sparwinkels: deels door publicatie, vanaf 1942 door de instelling van een Reclamefonds. Dit fonds ondersteunde ook acties van winkeliers die zelf campagne voerden of zich aansloten bij de jaarlijkse reclamecampagnes.
- Redactie en verspreiding van periodieken: 1936 Sparketting, 1964 Spar Express, 1965 jeugdblad HEE, Voorlichtingsbulletin ZB (= zelfbediening), deels gericht aan winkeliers, deels met reclame voor klanten. Hieronder valt ook verdere distributie van de Weekberichten, die door de Rayons werden verspreid.
- Boekhoudkundige advisering: in 1938 werd een Boekhoudbureau ingesteld.
- Organisatie van cursussen, zoals aanvullende opleiding van reeds werkzame winkeliers voor een vergunning van de Vestigingswet Kleinbedrijf 1937. Na de invoering van deze wet en de daarop volgende wetten was namelijk voor iedere winkelier een middenstandsdiploma vereist. Verder waren er opleidingen voor het vouwen van papieren zakjes, maar ook voor allerlei innovatietechnieken als kasmachines en de organisatie van zelfbedieningswinkels.
- Instelling van een beleggings- en voorschotafdeling, waarin winkeliers konden sparen of krediet verkrijgen. Uiteindelijk ging deze afdeling op in de SBMN.
- Hulp aan door oorlogshandelingen getroffen winkeliers. In 1940 werd hiervoor een Sparnoodfonds opgericht, dat tot 1949 uitkeerde. In 1953 schoot de centrale te hulp bij door de watersnood getroffen winkeliers.

De "Sparformule" beleefde in Nederland zijn hoogtijdagen in de jaren '60, toen er iets meer dan tweeduizend winkels waren aangesloten. Dit aantal winkels daalde in 1982 tot 1937, mede als gevolg van de opkomst van grote supermarkten en het verbod op verticale prijsbinding in 1970. Dit had ook gevolgen voor de Centrale, die eerst groeide en daarna kromp omdat landelijke functies werden overgenomen door de zelfstandige grossiers. Dat was te zien aan de huisvesting. Was het kantoor oorspronkelijk gevestigd aan de Keizersgracht in Amsterdam, het moest zich wegens uitbreiding tot ca. honderd medewerkers verplaatsen naar het Europahuis. Na 1970 volstond echter een kleinere villa aan de Berkenweg in Amersfoort, die uiteindelijk ook te groot werd. In 1990 kreeg de Spar Centrale ruimte in het kantoor van het supermarktconcern Unigro in 's Hertogenbosch, wat duidt op dramatisch veranderde verhoudingen.

ONTWIKKELINGEN ROND DE SPAR

Rond 1960 behoorde Spar tot de grootste levensmiddelenorganisaties in Nederland met een marktaandeel van ruim 13%. Hoewel de meeste grossiers succesvol waren in hun marktgebied en profiteerden van de toenemende welvaart, onderkende men niet tijdig de noodzaak om de krachten te bundelen en op nationaal niveau intensief met elkaar samen te werken, om zo een tegenwicht te kunnen vormen tegen het oprukkende grootwinkelbedrijf. Een mooi voorbeeld waarbij een dergelijke samenwerking is geslaagd en tot zeer grote successen heeft geleid is Spar Oostenrijk.

In de jaren 1970 kwam in Nederland echter een proces op gang, waarbij minder succesvolle Spargrossiers werden overgenomen door hun meer succesvolle collega's. Dit leidde in de jaren 1980 tot drie Sparblokken: VDB (= Verenigde Distributiebedrijven B.V.) in Den Bosch met acht

Spargrossiers, de firma Van Well in Zevenhuizen met vier Spargrossiers en de firma Van Silfhout te Amersfoort. Met name VDB was een grote speler in de markt, die een winkelketen als van P. de Gruyter wist op de kopen (1979). De Spar was in de jaren 1980 dermate gepolitiseerd, met name tussen de twee grote machtsblokken, dat samenwerken op landelijk niveau moeilijk werd, vooral wanneer er vanuit de Spar Centrale moest worden gestuurd. De werkzaamheden van de Centrale bleven beperkt tot het meest noodzakelijke voor de instandhouding van het Vrijwillig Filiaalbedrijf: het Spar eigenmerk, het Spar zegelsysteem, nationale reclamevoering en de internationale contacten. De twee grote Spargrossiers haalden alle noodzakelijke kennis zelf in huis. De Sparwinkeliers onder VDB hadden zich verenigd in een Detaillistenvereniging, die samen met het Management VDB een stichting overleg hadden gevormd. Daarmee konden de winkeliers in principe de zeggenschap behouden die aan het vrijwillig filiaalbedrijf eigen was.

Medio 1985 verwierf Schuitema B.V., een grote concurrent voor de Spar in de markt en zeer succesvol met haar formule C1000, de aandelen van Van Well. In 1987 verkocht Van Silfhout zijn Spargrossierderij aan de tweede grote concurrent van Spar, Unigro te Houten. In 1989 verwierf datzelfde Unigro ook de aandelen van VDB. Op die manier waren vanaf 1990 de aandelen van de B.V. Spar Centrale voor 100% in handen gekomen van haar twee grootste concurrenten. De bedrijven Schuitema en Unigro waren bovendien niet bereid of in staat ook maar op een of andere wijze samen te werken, laat staan binnen de nationale Sparorganisatie. Zo voerden zij een aantal geruchtmakende processen over de onderlinge aandelenverhoudingen tussen Schuitema en Unigro.

DE CENTRALE BUITENSPEL

Dat deze situatie negatieve gevolgen had voor de ontwikkeling van de Sparorganisatie laat zich raden. Unigro en Schuitema bouwden de grote Sparvestigingen in een hoog tempo om tot hun eigen marktformules, voor Spar resteerde slechts de kleinere en meer onrendabele winkels. Schuitema, die zich vooral concentreerde op zijn bedrijf C1000, bezat weldra geen enkele Sparvestiging meer, dus droeg zij in de jaren 1990 haar 30% belang in de B.V. Spar Centrale over aan Unigro, zodat de Sparorganisatie voor het eerst in haar bestaan één eigenaar had. Als gevolg van een grote fusie tussen Unigro, De Boer Winkelbedrijven en Vendex Food rond 1998 ontstond het Laurusconcern, na Albert Heijn de tweede levensmiddelenorganisatie van Nederland. Het jaar daarop bereikte Spar het absolute dieptepunt met slechts 160 Sparvestigingen in Nederland. Voor het voortbestaan diende ernstig te worden gevreesd, temeer omdat Laurus alle winkels wilden omvormen tot één centraal aangestuurde Konmarformule. Omdat in 2001 voor de realisatie van dit plan uiteindelijk geen middelen beschikbaar bleken, werd De Spar afgestoten. Tijdens dat proces kwamen de Sparondernemers in het geweer. Al tijdens eerdere onverkwikkelijkheden tussen de grossiers Schuitema en Unigro werden interne protocollen opgesteld, met procedures die het beeld en de formule van De Spar hoog dienden te houden. De Detaillistenvereniging VDB, door de verdwijning van de Sparwinkeliers van Schuitema automatisch Spar Detaillistenvereniging geworden, wist tijdens de afstotingsonderhandelingen te bedingen dat 10% van de aandelen van De Spar in haar handen zouden komen. De secretaris van de vereniging, tevens directeur van de Sparcentrale, wist te bewerkstelligen dat de Spar werd ondergebracht in de Sperwergroep, die op zijn beurt het voortbestaan van de VFB-formule garandeerde. Voor Spar was van groot belang de organisatie bij Sperwer onder te brengen omdat via Sperwer toegang werd verkregen tot de grootste inkooporganisatie in levensmiddelen van Nederland, Superunie. Ook bracht Sperwer zeker zestig Garantmarkten in, die tot Spar werden omgebouwd. De Spar vormde een holding, bestaande uit de Sparcentrale en twee distributiecentra. Op 1 februari 2002 nam de Sperwergroep de resterende 90% van de Spar-aandelen over, wat gemakkelijk ging omdat Laurus zijn capaciteiten inzake het Konmar-avontuur had overschat en met faillissement werd bedreigd.

De Detaillistenvereniging kreeg onder de vleugels van de Sperwer een sterke positie. Zo behield zij de grote invloed op de bedrijfsvoering die zij vroeger bij de VDB had gehad: zij leverde een commissaris in de Spar holding, ze had instemmingsrecht op de tariefstelling en de condities van

de holding, participeerde in het stichtingsoverleg, waar het Sparbeleid tussen groot- en detailhandel wordt bepaald en werkte met de holding samen in commissies als formuletoetsing (FTC), winkelautomatisering, logistiek overleg, allemaal zaken waarmee de Centrale zich vroeger bezig hield. Detaillistenvereniging en Holding vormen samen een Stichting Overleg, dat ongeveer acht maal per jaar bijeen komt en het beleid van de Spar bepaalt. In 2011 werd de Vereniging "De Spar" opgeheven; de Detaillistenvereniging vormde zich om tot een Detaillistencoöperatie met een aparte status.

DE SPAR GAAT MET EEN ANDERE ORGANISATIESTRUCTUUR VERDER

In 2007 werd vastgesteld dat Spar, dat toen zijn 75-jarig jubileum vierde, aan circa 320 zelfstandige Sparondernemers leverde. Daarmee is het met afstand marktleider in het segment van kleinere en middelgrote supermarkten in Nederland.

Spar Internationaal bleef zelfstandig voortbestaan. In 1992 bestonden er in vierentwintig landen Spar organisaties, welk aantal in 2010 gegroeid was tot 37. De vestigingen kennen reuzensupermarkten (hypermarkets) in China en Oostenrijk, waar De Spar in 2005 de grootste werkgever is. Het hoofdkantoor van Spar International is gevestigd aan het Rokin in Amsterdam.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het Vrijwillig Filiaalbedrijf De Spar kende op nationaal en internationaal niveau diverse archiefvormers:

- De inkoopvereniging De Spar, in 1940 opgevolgd door de Vereniging De Spar. Het grootste gedeelte van het archief berust in het gemeentearchief Zoetermeer;
- De bij De Spar aangesloten dertien grossiers. Hieronder valt met name het bedrijfsarchief van de familie Van Well, die als de oprichters van De Spar gelden, waarvan archief in Zoetermeer berust. Van twee grossiers zijn archieven in deze inventaris beschreven: de n.v. Groothandel in Koloniale Waren J. de Lange, uiteindelijk b.v. v.h. F.J. de Lange te Amsterdam en J. Doets te Purmerend;
- De Spar Centrale, die in deze inventaris wordt beschreven; achtereenvolgens gevestigd in Zoetermeer, Amsterdam, Amersfoort, Houten en Roosendaal Omdat in de laatste plaats ook de Sparcentrale gevestigd was, werd dit kantoor ook het secretariaat van de Detaillistenvereniging VDB en zijn opvolgers;
- De Internationale Spar Centrale en de Vereniging Interspar, beide gevestigd in Amsterdam, met door deze organen opgerichte financieringsmaatschappijen als Intergroup Trade Amsterdam (IGT);
- De Spar Holding, die in 2000 is ontstaan na opname door de Sperwergroep en in 2002 definitief is opgericht. In 2007 verkocht Sperwer 45% van haar aandelen in Spar Holding aan Sligro in Vechel. Als gevolg daarvan werd de aandelenverhouding in Sparholding op dat moment 45% Sperwer, 45% Sligro en 10% de Spardetaillistencoöperatie;
- De Spar Detaillistencoöperatie.
- De Spar Overleg Stichting, gevestigd in Roosendaal;
- De Spar Beleggingsmaatschappij Nederland b.v., gevestigd in Roosendaal.

Deze inventaris heeft uitsluitend betrekking op het archief van de Spar Centrale en de in haar kantoor gedeponeerde archiefbescheiden.

Het archief werd in 2007 aan het Nationaal Archief geschonken. In 2010 werd het aangevuld met het archief van de Spar Detaillisten Vereniging, samen met enkele andere bescheiden die nog bij de ontruiming van het kantoor in 's-Hertogenbosch werden aangetroffen en na een eerdere overdracht waren achtergebleven.

Voor het merendeel waren de stukken geordend in dossiermappen en ordners aangetroffen die door de administratie zelf zijn gevormd. De bestaande rubrieken en dossiers zijn zoveel mogelijk intact gelaten. Het archief is herhaalde malen door leden van de administratie geschoond. Dit blijkt onder meer uit het feit dat er diverse ordners werden aangetroffen met losse stukken historisch belangrijk materiaal, die bedoeld zijn om de visie van het Sparbeleid te documenteren. De in het archief aangetroffen series zijn hersteld door ze op volgorde te beschrijven en zijn samen met de overige pakken en dossiers geplaatst in een door de inventarisator gevormd schema dat een afspiegeling is van de diverse aspecten van de bedrijfsvoering van de Spar, zoals die door de Centrale werd geadministreerd en ondersteund.

De door het secretariaat van de Centrale gevormde archieven van andere Spar-organen, waaronder enkele stukken van de vereniging “De Spar”, zijn in aparte hoofdstukken ondergebracht.

De toegang werd in 2011 voltooid door dr. J.A.A. Bervoets, als vrijwilliger werkzaam bij het Nationaal Archief.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Berustend bij het gemeentearchief Zoetermeer:

- Familiearchief Van Well 1889-1961
- De Spar, coöperatieve inkoopvereniging, ca. 1930-1980

PUBLICATIES

Spar Nederland, een voorspoedige groei. Amsterdam 1975
1880-1980. Ontstaan en groei van het bedrijf A.J.M. van Well B.V., Zevenhuizen. z.p., z.j. [1980]
Spar, 50 jaar het beste in de buurt. z.p., 1980
A.J.C. Vermeulen en Marieke van Helvoort-Segerink
75 jaar Spar, Van Zegwaart tot Beijing Rotterdam 2007

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1. ARCHIEF VAN DE SPAR CENTRALE

1.1. ALGEMEEN

- 455** Verzamelde “historische aangelegenheden” als curiosa: folders, een cabaretttekst in het Fries e.d.
1932-1950
- div.nrs.** Dossiers “Structuur”, bijeengehouden rapporten en andere stukken betreffende de organisatie van de Spar Centrale, zijn organen en zijn handelsmerknaam, in het belang van de geschiedschrijving. 1934-1977.
- 131** “Structuur I”,, 1969-1971
  - 95** “Structuur II”,, 1972-1977
  - 135** “Structuur III, diversen”, 1934-1972
- 812** Verspreid aangetroffen fotokopieën van artikelen, rapporten en correspondentie over belangrijke ontwikkelingen binnen De Spar Centrale en het bedrijfsbeleid, mogelijk bewaard als documentatie.
1980-2006 en z.j.
- 176** Per jaar bijeengehouden vergaderstukken van de aandeelhoudersvergadering van de Spar Centrale en van de SBMN, van de Ledenvergadering en het dagelijks bestuur van de vereniging De Spar, van contractanten en van de Raad van Commissarissen.
1988-1989

1.2. BEDRIJFSLEIDING

1.2.1. AANDEELHOUDERS

- 529** Stukken betreffende aandeelhoudersvergaderingen.
1935-1947
- div.nrs.** Stukken betreffende aandeelhoudersvergaderingen.
1938-1990.
Hierin kunnen zich als bijlage de jaarstukken bevinden van de Centrale en door haar opgerichte ondernemingen met begrotingen en accountantsrapporten.
- 658** 1938-1943
Zie ook inv.nr. 182.
  - 660** 1944-1947
  - 661** 1948-1949
  - 662** 1950-1952
  - 663** 1953-1954
  - 664** 1955-1958
  - 665** 1959-1961
  - 666** 1962-1963
Met omzetstatistieken
  - 667** 1964-1965
  - 668** 1966-1967 juli

669	1967 september – 1968
670	1969
671	1970-1972 september
169	1971-1977
142	1978-1990
132	1985

div.nrs. Stukken betreffende de aandelenadministratie.
1942-1972

631	Register van preferente aandelen., 1942-1972
634	Ingenomen en niet verstrekte bewijzen van aandeel., 1943 en z.j.
810	Lijsten van vernietigde bewijzen van aandelen. Z.j.

1.2.2. COMMISSARISSSEN

184, 187 Notulen van vergaderingen van de commissarissen, in delen.
1935- 1949

184	1935-1942
187	1945-1949

div.nrs. Stukken betreffende vergaderingen van de Raad van Commissarissen.
1940-1987

645	1940-1946
646	1950-1951
647	1952-1953
648	1955-1961
649	1962 -1966 juni
650	1966 juli – 1968 augustus
651	1968 februari – 1969 juni
652	1969 juni – 1973 februari
445	1971 oktober – 1973 maart
549	1973 november – 1975 maart
444	1973 december – 1974 juni
18	1974-1975
158	1975 mei – 1976 mei 4
159	1976 mei 26 – 1977
448	1977-1979
160	1980-1981
89	1982 januari – 1983 mei
91	1983 augustus – 1984 oktober
35	1984-1987

471 Fotokopieën van enkele notulen van vergaderingen van de Raad van Commissarissen, 1982-1988.
Z.j.

19 Stukken betreffende vergaderingen van de Raad van Commissarissen en gecombineerde vergaderingen van de Raad van Commissarissen van de Spar Centrale en de Spar Beleggingsmaatschappij Nederland.
1990-2003

1.2.3. INTERNE ORGANEN

1.2.3.1. VERGADERINGEN

- 630** Notulen van gezamenlijke vergaderingen van de Spar Centrale en vereniging De Spar.
1942-1943
- 566** Stukken betreffende de Kleine Commissie inzake Spar-structuur.
1961-1962
- 564** Verslagen van de werkgroep Organisatie.
1964-1965
- 558** Overzichten (resumés) van besproken punten in commissievergaderingen.
1964-1969
- 683** Stukken betreffende de werkcommissie Spar-NBC-HOBO over de vorming van een gezamenlijke onderneming.
1965-1967
- 429** Stukken betreffende de juridische herstructurering van Spar Nederland naar aanleiding van het protocol van 1990.
1993-1994
Dit protocol is bedoeld om de eenheid binnen de Spar kenbaar te maken onder het bewind van de twee met elkaar conflicterende eigenaren Schuitema en Unigro.
- 428** Ingekomen verslagen van vergaderingen van de commissie Spar Formule Toetsingscommissie (FTC), "Spar Rood" in Unigro.
1994-1996
- 288** Stukken betreffende de commissie Spar Formule Toetsingscommissie (FTC).
1994 november – 1999 januari

1.2.3.2. DIRECTIE EN CONSTITUTIE

- 530** Akte van oprichting, verleden voor P. Libourel, notaris te Delft met grosse van de aldaar gedeponeerde statuten.
1935
- 531** Stukken betreffende financiële transacties van F. Hanf als directeur van de Spar Centrale en de verrekening van zijn schulden.
1938-1967
- 540** Teksten van redevoeingen van H. Hoogenbirk als directeur.
Z.j. (vóór 1966)
- 527** Stukken betreffende het ontslag van D.M. Groeneveld als directeur en zijn schade-loosstelling.
1968-1972
- 486** Verzameling fotokopieën van rapporten onder de titel Overzicht activiteiten rond Sparstructuur 1960-1969, verspreid door de Spar Centrale.

1969

421 Nota's van L. Vink inzake de structuur van De Spar en verslagen van vergaderingen van de Structuurcommissie.
1976-1979

636 Invitatie voor het afscheid van J. Hoeksema met tekst van zijn afscheidsrede.
1987 april

580 Spar beleidsnota 1984 met bijlagen.
1983

368 Teksten van redevoeringen, uit te spreken door W. van Woerden als directeur, met aantekeningen voor informele toespraken, gegevens voor door hem bij te wonen internationale congressen en Public Relations-rapporten.
1990-2000

1.2.4. KANTOOR

1.2.4.1. VERGADERINGEN

183 Notulen van werkvergaderingen van de Spar Centrale.
1940 april – november

253 Brochure Werkoverleg De Spar november 1968-1969.
1969

403 Werkplannen en taakomschrijvingen van het Centraal Buro Spar Nederland, de Vereniging "De Spar" en de stuurgroepen.
1970-1973

224 Stukken betreffende de herinstelling en vergaderingen van de Nationale Sparwerkgroep.
1989-1992

386 Verslagen van vergaderingen van de Nationale Sparwerkgroep van de Spar Centrale.
1989 oktober – 1992 april 18

1.2.4.2. CORRESPONDENTIE

div.nrs. Ingekomen post, alfabetisch op afzender geordend. 1981-1990

1	1981 A-Z
8	1982-1983 A-G
9	1982-1983 H-P
10	1982-1983 Q-Z
193	1984-1986 A-L
79	1984-1986 M-Z
178	1987-1989: A-J
192	1987-1989 K-Z
338	1990 A-Z

548, 551-552

Circulaires van de centrale en doorslagen van uitgaande brieven.

- 1973-1975
551 Alfabetisch geordende stukken. ., 1973
552 "Dagkopieën." Doorslagen van uitgaande brieven., 1974 januari – 1975 januari 21
548 Circulaires en alfabetisch geordende correspondentie aan de afdelingen 1974 maart – 1975 maart

div.nrs.

Kopieën van uitgaande brieven en circulaires, genummerd.
 1981-1993

- 2** 1981 januari 1 – maart 23, genummerd 1-103
3 1981 maart 23 – juli 8, genummerd 104-225
4 1981 juli 8 – september 23, genummerd 225-610
5 1981 oktober- december, genummerd 611-915
11 1983 januari – februari, genummerd 1-215
12 1983 maart – mei 2, genummerd 216-294
21 1985 januari – maart 12, genummerd 1-153
25 1985 maart 12 – mei 31, genummerd 154-299
24 1985 mei 31 – augustus 15, genummerd 300-479
23 1985 augustus 21 – november 28, genummerd 480-675
143 1986 april 18 – juni 30, genummerd 263-412
67 1986 juli 2 – augustus 15, genummerd 413-540
65 1986 augustus 15 – oktober 20, genummerd 541-700
80 1986 oktober 20 – december 12
66 1986 december 12 – 1987 maart 25. genummerd 1986/716 – 1987/317
136 1987 maart 26 – mei 27, genummerd 118-255
72 1987 mei 29 – september 7, genummerd 256-394
115 1987 september 3 tot november 19, genummerd 395-600
130 1987 november 20 – 1988 februari 18, genummerd 601-750
87 1988 februari 29 – mei 4, genummerd 751-900
140 1988 mei 5 - december, genummerd 900-999/1-59
68 1989 januari – mei, genummerd 1-50
247 1989 mei 30 – 1990 november 14 ("Den Bosch")
29 1990 november 20 – 1992 april 7
388 1992 april 16, genummerd 101 – 1993 februari 9, genummerd 17
355 1993 februari – december, genummerd 21-207
742 Ingekomen overlijdensberichten, 1977-1979

71, 78

Circulaires aan de Raad van Commissarissen.
 1978-1988

- 71** 1978-1979
78 1987-1988

17, 55

Directiemedelingen, circulaires aan directeurs van afdelingen.
 1982-1987

- 17** 1982-1985
55 1986-1987

365

Afschriften van uitgaande informele correspondentie van de Spar Centrale, ongenummerd.
 1989 januari 26 – 1999 januari 11

1.2.4.3. VERSLAGEN**633**

Jaarverslagen van De Spar en de Spar Centrale, gedrukt over 1959-1971

1960-1972

514

Financiële jaarverslagen en bedrijfsjaarverslagen. Gedrukt voor interne verspreiding.
1964-1970

202

Verspreide brochures van de Internationale Spar Centrale. 1979-1993

375-377, 379-381

Verzamelingen van Spar Kerngegevens over de jaren 1975-1990, verspreid door de Vereniging "De Spar"

1985-1991

De gegevens over omzet, productie, personeelsbestand, vestiging van winkels, economische statistiek en goederenhandel in het algemeen, etc. zijn gerubriceerd volgens een bepaalde code. De oudere gegevens zijn over langere periodes verzameld.

375 Gegevens over 1975-1989., 1985-1990

376 Gegevens over 1976-1989., 1985-1990

379 Gegevens over 1985-1989, code 005-017.4, 1985-1990

377 Gegevens over 1986-1989, 1986-1990

380 Gegevens over 1986, code 015.1-9.01.1, met codelijst., 1986-1990

381 Gegevens over 1988-1990, met correspondentie., 1988-1991

69, 447

Spar Kerngegevens, geordend op jaar.

1983-1993

69 Niet gebundelde jaarstukken, 1983-1986

447 Gebundelde circulaires., 1990, 1992, 1993

1.2.4.4. FINANCIËLE ADMINISTRATIE

1.2.4.4.1. Organisatie van de financiële controle

556

Stukken van de Werkgroep financiering etc.
1964 juni

597

Stukken betreffende de Controlecommissie.
1966 november

554

Stukken betreffende de Commissie Interim Centrale Zegelkas (ICZ)
1968-1971

492

Stukken betreffende de Commissie Verdeelsleutel tot regeling van de verdeling van de kosten van de Spar Centrale over de Sparorganen.
1971

413

Correspondentie van de Spar Boekhoudcentrale met W.F. van Wijck over jaarrekeningen en andere boekhoudaangelegenheden.
1968-1975

195

Stukken betreffende regelingen met de detaillistenvereniging VDB en de verantwoording tegenover de VDB, met rekeningen.
1985

389

Correspondentie van Unigro met Baggerman accountants b.v. over hun advisering inzake het kostenmanagement.
1994 – 1998 november

- 63** Correspondentie met Baggerman Accountants over begrotingen, jaarrekeningen e.d.
1999

1.2.4.4.2. Boekhouding en financiële verantwoording

712-716, 733-734

Jaarrekeningen van De Spar

1940-1991

- 714** Over 1939/40 -1950/51., 1940-1951
715 Over 1951/52-1953/54., 1952-1954
712 Over 1954/55-1960/61, met accountantsrapporten., 1955-1961
713 Over 1961/62 -1971/72, met accountantsrapporten., 1962-1972
716 Over 1972/3-1975/76., 1973-1976
733 Over 1977-1982., 1978-1983
734 Over 1983-1990., 1984-1991

- 394** Jaarrekeningen en nota's van aangifte voor de inkomstenbelasting van de Spar Centrale.
1971-1985

- 274** Grootboeken van de Spar Centrale.
1979-1987

- 214-217** Journaalstaten van de Spar Centrale, de Vereniging "De Spar", de SBMN en De Lange b.v.
1980-1989

- 214** 1980-1982
215 1983-1984
216 1985-1986
217 1987-1989

- 316** Dossiers inzake aangifte van de vennootschapsbelasting van de Spar Centrale, met jaarrekeningen.
1984-1990

- 194** Stukken betreffende de berekening van de begroting van de centrale voor 1987, 1988 en 1991.
1987-1991.

- div.nrs.** Gezamenlijk geadmistreerde stukken voor de begroting en de jaarrekening van de Spar Centrale, de Vereniging "De Spar", de SBMN en het grossiersbedrijf v.h. De Lange b.v.
1990-1997

- 371** 1990-1991
33 Grootboekuitdraai 1991
374 1992-1995
385 Over 1993-1995, 1995-1996
420 1994-1995
297 Over 1995, met stukken betreffende Hans van Woerden b.v., 1996
419 1995-1997
 Zie ook inv.nr. 58.

- 339** Accountantsrapporten over Sparorganen. 1993, 1994, 1997-2000
- 61** Accountantsrapporten, jaarrekeningen en begrotingen van de Spar Centrale, de Vereniging "De Spar" en de SBMN. 1996-2000
- 57** Boekhoudkundige jaarbescheiden ter voorbereiding van financiële jaarverslagen. 1994-1995
- 327** Financiële jaarstukken met toelichtingen van de SBMN en Van Woerden b.v., opgesteld door Unigro, met begroting. 1995

1.2.4.5. PERSONELE EN MATERIËLE VOORZIENINGEN

- 469** Dossier "G. Kamminga, Sneek" stukken betreffende de kostenberekeningen voor kantoor en personeel. 1958-1969
- 98** Verzekeringspolissen, met correspondentie. 1967-1986
- 521** Perismappen ter gelegenheid van de opening van het Europahuis op 11 juni 1964, met pentekening van het Europahuis. 1964
- 498** Stukken betreffende het beheer en de exploitatie van een pand als Europahuis. 1973-1975
- 52** Stukken betreffende door de Spar Centrale georganiseerde activiteiten in het kader van internationale uitwisselingen van jongeren via de Internationale Spar Centrale. 1981-1988
- 100** Stukken betreffende de verhuur aan en inrichting van een kantoorruimte voor het Fiscaal Adviesbureau FABA. 1984
- 199** Stukken betreffende verzekeringspolissen, beëindigd in verband met de verhuizing van het kantoor naar 's-Hertogenbosch. 1984-1991
- 99** Stukken betreffende pensioenregelingen. 1986
- 815** Correspondentie over aanbiedingen van kinderzegels en UNICEF-kerstkaarten. 1988 december
- 283** Stukken betreffende de regeling van de verslaglegging en de personele administratie na de verhuizing van het kantoor van Amersfoort naar 's-Hertogenbosch. 1989

425 Overzicht van het archiefoverzicht van de Spar Centrale.
1990

1.2.4.6. EXTERNE BETREKKINGEN

1.2.4.6.1. Algemeen

64 Verzamelde statuten en ander bewijsmateriaal van de Vereniging De Spar, De Internationale Spar Centrale en divers Sparorganen en –vestigingen in het buitenland.
1941-1980

81 Notulen van vergaderingen van leden van de Vereniging De Spar, van het aandeelhoudersoverleg van de SBMN, en van de Fa. b.v. v.h. De Lange.
1988-1989.

1.2.4.6.2. Vereniging “De Spar”

304 Verzamelde stukken betreffende de oprichting van de Vereniging “de Spar”, met statuten en huishoudelijke reglementen van de vereniging en zijn afdelingen. Doorslagen en stencils, met groepsfoto.
1941-1951 en z.j.

div.nrs. Ingekomen stukken betreffende bestuursvergaderingen van de Vereniging “De Spar”.
1967-1979

243 1967-1970
180 1971 februari-1977 september
450 1978-1979

div.nrs. Ingekomen stukken van het dagelijks bestuur van de vereniging “De Spar”
443 1977-1978, met stukken van de ledenraad. 1975-1978., 1975-2001
449 Vergaderstukken., 1977
451 Vergaderstukken., 1980
145 1983-1984
147 1987-1988
127 1989
433 Vergaderstukken., 1989 juni – 1994 maart
234 Vergaderstukken., 1994
175 Correspondentie over vergaderingen., 1989-2001

1.2.4.6.3. Internationale Spar Centrale en vereniging Spar International

1.2.4.6.3.1. Raad van Commissarissen

div.nrs. Stukken betreffende vergaderingen van de Raad van Commissarissen (Aufsichtsrat) van de Internationale Spar Centrale.
1988-1990

290 Ingekomen rapporten en correspondentie, “diversen”., 1988-1990
144 1989 juni – november
292 1989 maart – 1990
220 1989 november -1990

281 Ingekomen verslagen van de ISC Board meetings van de Raad van Commissarissen van Spar International.
1992

1.2.4.6.3.2. Overige organen

730 Bewijzen van aandeel in de Internationale Spar Centrale.
1956

625 Stukken betreffende algemene aandeelhoudersvergaderingen van de Internationale Spar Centrale.
1961-1971

626 Stukken betreffende vergaderingen van de Vereniging Interspar en haar dagelijks bestuur.
1962-1967 november

1.2.4.6.3.3. Financiële betrekkingen

174 Stukken betreffende een technische bijstandsafpraak van de internationale Spar Centrale met Valdisfinances S.A.
1988-1990.

div.nrs. Stukken betreffende de Interspar Finance Amsterdam Group IFAG.
1981-1995

321 Ingekomen stukken betreffende vergaderingen van de IFAG, 1981 april – 1990 juli

336 Ingekomen mededelingen van de IFAG., 1988-1991

282 Correspondentie met de IFAG over diverse internationale aangelegenheden., 1989

367 Stukken betreffende door de IFAG af te sluiten contracten., 1990-1995

384 Ingekomen financiële jaarstukken van de Internationale Spar Centrale, de IFAG en de Intergroup Trading (IGT).
1995-1998

1.2.4.6.3.4. Correspondentie

541 Correspondentie met Sparvestigingen in Frankrijk en Duitsland.
1954-1959

622 Ter voorlichting verspreide stukken over de organisatie van de Internationale Spar, het Sparstelsel van vrijwillige filialen en de werking van Sparvestigingen in het buitenland.
1957-1964
Frans, Duits, Engels

div.nrs. Correspondentie met de Internationale Spar Centrale, de Vereniging Interspar en hun organen.
1961-1998

250 Apart gehouden belangrijke stukken., 1961-1970

440 Agenda's, notulen en bijlagen., 1989 oktober – 1993 februari

- 233** Ingekomen rapporten., 1990-1993
337 1994 november – 1996 juli
354 Agenda's, notulen en bijlagen., 1994-1998
- 401** Ingekomen jaarverslagen, voorlichtingsbrochures en verslagen van jaarvergaderingen van Spar International, de Internationale Spar Centrale en Intergroup Trading (IGT) 1971-1992 en z.j.
- 494** Correspondentie met BV Intergroup Trading (IGT) 1973
- 113** Adreslijsten van bij de Spar aangesloten grossiers en winkels, vestigingen in het buitenland en met de Spar corresponderende overheids- en bedrijfsorganen. 1987
- 303** Kaartjes van Europese landen met plaatsen van Sparvestigingen, met adreslijsten. 1973
- 765** Ingekomen verslag van een reis van consultants van Spar Oostenrijk en de Internationale Spar Centrale naar Japan en Singapore. 1984 mei 11
- 479** Internationale Sparstatistiek en documentatie over De Sparlanden en International Sparstatistics. 1974, 1989, 1990, 1992
- 350** Stukken betreffende een geschil tussen Spar International en Spa Monopole over het gebruik van Sparmerken voor mineraalwater in België. 1996
- 1.2.4.6.3.5. Internationale bijeenkomsten**
- 522-523** Stukken betreffende de organisatie van een vergadering van de Spar Internationale. 1963
522 Correspondentie
523 Foto's
- 623** Verslagen van internationale Sparcongressen. 1976, 1978, 1979, 1983
- 624** Verslag van het internationale seminar Advertising and sales promotion in Madrid. 1978 november
- 766** Verslagen van het Internationaal Sparcongres met notulen van jaarverslagen. 1980, 1984, 1985
- 307** Stukken betreffende een internationaal Sparcongres in Tokio 1985
- 251** Foto's van een grote bijeenkomst van de Internationale Spar Centrale. Mogelijk het Internationale congres in Tokio, 1985 z.j.

400 Stukken betreffende het internationaal Sparcongres in Zuid-Afrika.
1990-1991

393 Ingekomen stukken betreffende het internationaal Sparcongres in Hamburg.
1993

780 Stukken betreffende het internationaal Sparcongres.
2007

1.2.4.6.3.6. Publicaties

249, 491 Exemplaren van het bulletin International Exchange.
1968-1973

491 Geliasseerd bestand, met correspondentie van de centrale met internationale sparorganen., 1968-1973

249 Niet bij het bestand aangetroffen nummers., 1968-1973

div.nrs. Contact international, orgaan van Spar International.
1986-2003

190 1986 – 1987/10

424 1990/10-1993/9

438 1993/11-1999 juni/juli

75 1999 september – 2003/4

298 2003/5 – 2008/2

1.2.4.6.4. Overige Sparorganen

732 Stukken betreffende een samenwerkingsovereenkomst van het Spar Waarborgfonds met de Nederlandse Middenstandsbank.
1956, 1957
Als bijlage is een daarvoor aangevraagd notarieel afschrift van de oprichtingsakte uit 1952 gevoegd.

26, 729 Stukken betreffende de Stichting Sparbelangen.
1972-1976

26 Stukken betreffende de voorbereiding van de oprichting van de stichting en contracten daarover met grossiers., 1972-1974

729 Stukken betreffende de oprichting en de ontbinding van de stichting,
1973-1976

div.nrs. Stukken betreffende het Nationale Spar Marketingcentrum en de Spar Marketing Centrale
1978-1986

47 Stukken het voorstel tot oprichting., 1978-1983

412 Accountantsrapporten., 1978, 1979

308 Diverse door de centrale opgestelde werkboeken en andere stukken over campagnes en advertenties., 1981-1986

488 Rapporten over de oprichting en over marketingsamenwerking.,
1982-1983

263 Ingekomen tussentijdse rapportage over de eerste fase., 1983 juli 29

82 Ingekomen stukken van de Raad van Commissarissen van het Marketingcentrum., 1985 februari – maart

753 Spar retail strategy 1985, rapport van het Marketingcentrum, met voorafgaande onderzoeksrapporten., 1985

97 Stukken betreffende een uitkering van de Bestuur- en Beleggingsmaatschappij BBM.
1988

77, 546 Stukken betreffende de Spar Beleggingsmaatschappij Nederland (SBMN).
1973-1993
546 Correspondentie met de Raad van Commissarissen., 1973-1975
77 Correspondentie "diversen"., 1988-1993

752 Jaarverslagen van de commerciële afdeling van de Spar Centrale over 1978-1981.
1980-1982

817 Fotokopie van een bewijs van deelname aan het Garantiefonds voor de Spar Centrale.
Z.j.

1.2.4.6.5. Grossiers

1.2.4.6.5.1. Algemeen

181 Notulen van vergaderingen van grossiers van de Spar Centrale.
1935-1937 oktober

182 Notulen van vergaderingen van grossiers van de Spar Centrale (1937 november – 1939), met notulen van vergaderingen van de Vergadering van Aandeelhouders en Contractanten (1940-1943).
1937-1943

13 Stukken met gedenkwaardigheden over Spargrossiers in Nijmegen, Roosendaal, Purmerend, Venlo en Zoetermeer.
1940-1957

718 Contracten, volmachten en reglementen van de Spar Centrale met betrekking tot grossiers en bevoegdheden van grossiers, met bedrijfsvergunning.
1941-1961

538 Ingekomen "spiegelingsnota's" van een onderzoeksbureau Van der Graaff over de soliditeit en kwaliteit van ondernemers als grossiers.
1947-1958

div.nrs. Stukken betreffende contractantenvergaderingen.
1948-1989

653 1948-1950

746 1951-1955

654 1954 augustus – 1957 maart 13

655 1957 maart 13 – 1960

656 1961-1965

657 1966-1967 juni

659 1967 juli – 1968

446 1969 – 1972 september, met stukken betreffende vergaderingen van Spargrossiers

92 1977 februari – november

128 1978-1980

- 70** Met circulaires aan de contractanten., 1981-1982
163 1983-1987
46 1988-1989
129 1989
- 537** Ingekomen accountantsrapporten betreffende de fa. Dunar en A, Akkerman in Rotterdam.
 1950-1952
- 800** Ter documentatie verzamelde stukken over contracten en verhoudingen tussen grossiers en detaillisten, franchise e.d.
 1955-1970
- 102** Correspondentie over de groothandelsomzet.
 1971-1980
- 485** Ingekomen procedurevoorstel voor een onderzoek naar de mogelijkheden van bundeling van belangen van de Spargrossiers, opgesteld door Klijngeld, Kraayeveld & Co, met concepten en aantekeningen.
 1970 maart en z.j.
- 787** Correspondentie met contractanten en bijlagen.
 1990-1995
- 1.2.4.6.5.2. Verenigde Distributiebedrijven (VDB)**
- 682** Verzameling correspondentie over contacten met de Detaillistenvereniging VDB en VDB grossiers
 1976-1981
- div.nrs.** Stukken betreffende de Stichting overleg VDB.
 1979-1995
- 114** Ingekomen notulen., 1979-1982
110 Ingekomen notulen., 1983-1985
73 Ingekomen notulen., 1986-1990
331 Ingekomen notulen., 1991-1995
791 Persmap van de Stichting Overleg VDB., 1988 juni 11
- div.nrs.** Stukken betreffende bestuursvergaderingen van de VDB.
 1977-1994
- 117** Notulen tijdens de reorganisatie van de VDB, met stukken van de Werkgroep Structuurcommissie., 1977-1979
86 1980-1983
325 1984-1988
122 1988 juli – 1991
293 Notulen 1992-1994
- div.nrs.** Ingekomen jaarverslagen van de VDB.
 1979-1995
- 409** Met accountantsrapporten en bijlagen., 1979-1985
345 Over 1984-1988., 1985-1989
196 Over 1986 en 1987, met begrotingen., 1987-1988
197 Over 1988, met begroting, 1989
341 Over 1989-1994., 1990-1995

-
- 204** Met financiële verslagen van de begeleidingscommissie VDB bv., 1993-2000
- 125** Stukken betreffende jaarvergaderingen en algemene ledenvergaderingen van de VDB.
1980-1999
Vanaf 1996 is hier ook enige correspondentie aan toegevoegd.
- 342** Accountantsrapporten van de Detaillistenvereniging VDB.
1980-2000
- 418** Jaarverslagen van de VDB. Gedrukt.
1981-1984, 1986-1990, 1992
- 582** Stukken betreffende een samenwerkingsovereenkomst van VDB met Schuitema's Handelsbedrijf SHM.
1981-1984
- 818** Ingekomen jaarrekeningen en accountantsrapporten van de N.V. Dienstencentrum Stichting Overleg VDB, later VDB Begeleiding b.v. 1981-1995
- 404** Stukken betreffende de implementatie van de reorganisatie van de VDB en daarop volgende beleidsnota's.
1982-1986
- 819** Oprichtingstukken van de VDB Begeleiding b.v. en V.D.B. Holding, met stukken betreffende inschrijvingen bij de Kamer van Koophandel en bij banken.
1985-1995
- 246, 402** Beleidsnota's van VDB Holding b.v.
1985-1988
402 Over 1985 en 1986, 1985
246 Overige beleidsnota's en reorganisatievoorstellen., 1985-1988
- 579** Stukken betreffende de samenwerking van VDB met Schuitema's Samenwerkende Handels Maatschappij (SHM).
1986-1987
- 346** Tekst van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Detaillistenvereniging VDB en VDB Holding b.v.
1988 januari 1
VDB Holding is dan een dochteronderneming van Schuitema.
- 542** Correspondentie van aandeelhouders van de N.V. Begeleiding VDB over de jaarrekening.
1992
- 343** Stukken van een bedrijfsgroep van de VDB.
1990-1994
- 59** Stukken betreffende besprekingen van VDB en het CDO van Unigro.
1993-1997
- 370** Stukken betreffende het contract tussen VDB-holding en Unigro over de

verdeelsleutel van de kosten voor de managementorganisatie van de Spar.
1995-1997

1.2.4.6.5.3. Schuitema

- 750** Dossier met verzamelde stukken over Schuitema b.v (jaarverslag 1986 en brochures)
1983-1987
- 581** Rapporten van Prodi over de Sparpositie na de overname van een deel door Schuitema, deel I, deel II met bijlagen en voorstukken.
1984-1985
- 166-167** Stukken betreffende de poging van Schuitema bv, tegen Unigro (Laurus) op zijn aandelen in de Spar juridisch terug te vorderen. 1983-1989
166 Bedrijfsgegevens. 1983-1989
167 Processtukken. 1986-1989
- div.nrs.** Stukken betreffende de uittreding van de grossiers van Schuitema uit het samenwerkingsverband van De Spar en het daarop volgende gerechtelijke proces met de andere grossiers over het aandelenbestand.
1987-1991
586 Correspondentie en interne stukken., 1987-1991
587 Bewijsmateriaal over 1979-1988., 1980
679 Kranten- en tijdschriftartikelen over procedures tegen Unigro., 1989
334 Processtukken, 1989-1990
426 Stukken betreffende de opstelling van een protocol over het optreden van De Spar naar buiten naar aanleiding van de conflicten van de grossiers Schuitema en Unigro., 1990

1.2.4.6.5.4. Unigro en Laurus

- 124** Verzameling akten betreffende de constitutie van diverse Spar-vennootschappen, de VDB en Unigro in verband met samenwerkingsverbanden en de overname door Unigro als retroacta bij het fusiedossier.
1979-1990
- 333** Stukken betreffende de integratie van bedrijfspgroepen van de Spar na de fusie van VDB met Unigro.
1989-1990.
- 348** Jaarverslagen van Unigro over 1990/1991 en 1991/1992.
1991, 1992
- 235** Dossiers inzake activiteiten van het accountantskantoor Baggerman bij beraadslagingen van VDB en Unigro.
1993-1994
- 232** Bijgehouden stukken betreffende verrekeningen van financiële zaken tussen Unigro en VDB als bewijs van de finale afrekening.
1993-1997
- 229** Ingekomen verslagen van vergaderingen van de organen RDO-overleg en CDO-overleg van Unigro.

1994-1995

De betekenis van deze afkortingen is voorlopig niet achterhaald.

- 279** Correspondentie over de Interspar Finance Amsterdam Group IFAG over leverantieaangelegenheden met Unigro en De Boer-Unigro bv. 1994-1997 juni
- 583** Documenten, gebruikt voor statutenwijzigingen van de Spar-organen na de overname van Sparondernemingen door Unigro. 1995
- 213** Ingekomen stukken betreffende de fusie tussen De Boer b.v. en Unigro. 1996-1999
- 210** Stukken betreffende de totstandkoming van een conditieovereenkomst tussen de b.v. en Detaillistenvereniging Unigro met de Spar Detaillistenvereniging DBU (voorheen VDB). 1997-1998
- 211** Stukken betreffende de implementatie van de conditieovereenkomst tussen de b.v. en Detaillistenvereniging Unigro met de Spar Detaillistenvereniging (voorheen VDB) in de winkelbedrijven. 1997-1998
- 431** Stukken betreffende de afwerking van fusiekosten van Laurus b.v. 1998-1999
- 369** Kranten- en tijdschriftknipsels over de financiële moeilijkheden van het Laurusconcern en het afstoten van De Spar. 2000-2001

1.2.4.6.6. Branche- en vakorganisaties

- 795** Specimen van een diploma van toelating als grossier, uitgereikt door de federatie van Groothandelsbedrijven in Kruidenierswaren. Z.j. (ca. 1950)
- div.nrs.** Correspondentie met de Vereniging van Vrijwillige Filiaalbedrijven en Soortgelijke Organisaties. 1965-1974
- 590** 1965 november – 1967 maart
- 116** 1972-1974
- 507** Stukken betreffende het overleg van de vereniging over prijsafspraken en prijzenoorlogen., 1971-1973
- 691** Verzameling publicaties over samenwerking en fusie van levensmiddelenbedrijven, afkomstig van middenstandscentrales. 1966, 1970
- 816** Winkelsluiting en koopavond, publicatie van het Economisch Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf. 1968 december
- 781** Samen gewerkt, vier jaar ontwikkeling en bouw van winkelcentra van en voor detailhandel, uitgegeven door de Stichting Ontwikkelingsbureau Winkelcentra.

1971 oktober

- 506** Ingekomen stukken van de Federatie van Organisaties van Grootwinkelbedrijven in Levensmiddelen en de Vereniging van Vrijwillige Filiaalbedrijven en Soortgelijke Organisaties.
1971-1973
- 502** Ingekomen stukken van het Verbond van Nederlandse Groothandelaren en de Centrale Bond voor de Levensmiddelenhandel.
1972
- div.nrs.** Stukken betreffende de Federatie voor Groothandelsbedrijven in Levensmiddelen.
1978-1987
- 14** Stukken betreffende bestuursvergaderingen van de federatie., 1978-1985
- 15** Stukken betreffende ledenvergaderingen van de federatie., 1978-1985
- 692** De levensmiddelenbedrijfstaking in de jaren tachtig: samenwerking of confrontatie?, uitgave van de federatie., 1980 februari
- 54** Stukken betreffende "diverse onderwerpen", behandeld door de federatie, alfabetisch geordend., 1984
- 146, 179** Het betreft sociaal-politieke vraagstukken als CAO-beleid, parallelorganisatie, publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.
- 146** Stukken betreffende vergaderingen van de federatie., 1980-1988
- 179** Ingekomen stukken van de federatie., 1986
- 689** Jaarboeken De distributie van levensmiddelen in Nederland.
1981, 1982
- 749** Correspondentie van een directeur met de (wetenschappelijke) Vereniging voor Distributie-economie.
1985
- 109** Dossiers inzake activiteiten van het Sociaal Comité voor de Groothandel in Levensmiddelen en Zoetwaren, met lijst.
1986-1987
- 287, 353** Ingekomen CBL-berichten en circulaires van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel.
1991-1997
- 353** 1991-1992
- 287** 1995-1997
- 382** Rapport van Voorheen de Nederlandse Stichting voor de Statistiek "Onderzoek toekomstige structuur van de levensmiddelendistributie"
1976 april
- 1.2.4.6.7. Andere ondernemingen**
- 459** Dossier inzake mogelijke concurrentie door de Nederlandse Inkoop Combinatie (NIC).
1945-1946

- 696** Ingekomen jubileumboek Veertig jaar De Producent 1915-1955
1955
- 699** Ingekomen jaarverslagen van de coöperatie Door eendracht Sterk (DES) over
1964/1965 en 1965/1966.
1965-1966
- 687, 698** Stukken betreffende documentatie over de winkelketen P. de Gruyter en zn.
1963-1970
687 Dossier met verzamelde stukken., 1963-1970
698 Prijscourant van De Gruyter, met correspondentie., 1966
- 748** Dossier met verzamelde stukken over de Vereniging van Filiaalbedrijven Centra en
de daarbij betrokken grossier Schuitema's Handels Maatschappij SHM
1967-1969
- 464** Ter documentatie verzamelde knipsels en reclamemateriaal van Co-op Nederland.
1970-1971
- 811** Ingekomen verslagen, brochures en tijdschriften van andere ondernemingen.
1971-1986
- 743-744** Stukken betreffende documentatie over het Ahold-concern.
1978-1981
743 Dossier met verzamelde stukken., 1978-1981
744 Stukken betreffende voorstellen van Ahold aan VDB over de
organisatie van de detailhandel., 1978-1980
- 747** Dossier met verzamelde krantenartikelen over Anton Dreesmann en Vroom en
Dreesmann b.v.
1978-1983
Onder Vroom en Dreesmann berust de onderneming Vendex food.
- 789** Ingekomen "openingsagenda" als overzicht van de in 1975-1979 geopende winkels
van de keten Gruma.
1979
- 788** Ingekomen jaarverslag van de Eerste Groningse Beheersmaatschappij over 1981.
1982
- 480** Ter documentatie verzamelde stukken over Unigro.
1981-1985
- 407** Jaarverslagen van de Beheersmaatschappij "De Kortenhoef" b.v. met
taxatierapporten van zijn onroerende goederen.
1981-1984
- 764** Exemplaar van Kwantum Nieuws, bulletin van de Kwantumhallen, uitgegeven bij
gelegenheid van de opening in Amsterdam van zijn dertigste vestiging, met
reclamebijlagen.
1982 oktober 20
- 640** Prijslijst van artikelen, verkocht door het vrijwillig filiaalbedrijf VIVO.

1983 januari 11

410

Jaarverslagen van de Beheers- en beleggingsmaatschappij BBM in 's-Hertogenbosch, met accountantsrapporten en bijlagen.
1984-1986

32

Dossiers met zakenrelaties, alfabetisch op letter N-S.
1985-1987
Bevat uitwisseling van inlichtingen en voorlichting.

1.2.5. GEDENKWAARDIGHEDEN

635

Vijf jaar Spar, jubileumbundel bij gelegenheid van het vijfjarig bestaan.
1937

822

Feestprogramma's van Sparzomertochten, met teksten van Sparliederen.
1938, 1939

722

Jubileumbrochure Wat doet De Spar? met feestlied bij de viering van het tienjarig bestaan van de Spar door de afdeling Doetinchem en aldaar genomen groepsfoto.
1942

632

De wil en de weg, wat doet De Spar?, jubileumeditie bij gelegenheid van het vijftienjarig bestaan.
1947

378

Programma van de muzikale Sparshow Het volle pond.
1951

643, 695

Stukken betreffende de viering van het twintigjarig bestaan van De Spar.
1952

643

Correspondentie, met bijlagen.

695

Brochures Twintig jaar De Spar.

803

Gedenkboekje, gewijd aan de grossier E. Nijhoff.
1954 oktober

div.nrs.

Stukken betreffende de viering van het vijfentwintigjarig bestaan van De Spar.
1957

638

Stukken betreffende de feestelijkheden en de decoratie van zijn oprichter Van Well.

641

Ingekomen brieven en telegrammen bij het kantoor.

821

Publicaties, persberichten en circulaire, met een "handleiding" over het Sparbedrijf.

793

Ingelijste afbeeldingen van sparren en sparvarianten, door de Spar Centrale ten geschenke ontvangen van de Handelsverein Spar Münsterland.

561

Brochure De Spar 30 jaar vrijwillig filiaalbedrijf in Nederland 1932-1962, met jubileumtijdschrift van Albert Hein.
1962

525

Stukken betreffende de viering van het afscheid van Wilms Floet als directeur van de Internationale Spar Centrale.

1963 oktober – december

526

Stukken betreffende de viering van het afscheid van H. Hoogenbirk als directeur van de Spar Centrale.
1966 mei

804

Brochure, uitgegeven bij het honderdjarig bestaan van de firma A.J.M. van Well, met krantenknipsels over de viering.
1980

div.nrs.

Stukken betreffende de viering van het vijftigjarig bestaan.
1981-1982

254

“Samenvatting” van een scenario voor de jubileumcampagne., 1981

322

Stukken betreffende het jubileumfonds., 1981-1982

88

Stukken betreffende de verrekening van de kosten van een jubileumactie met richtlijnen., 1982 juli – oktober

90

Stukken betreffende de afwikkeling van een bingoactie, met accountantsrapport., 1982

707

Ontwerp van een publicatie 1982 Sparjubileum, Spar bestaat 50 jaar, deel II., 1985

206

Jubileumbrochure 50 jaar het beste van de buurt: SPAR., 1982

751

Speciaal nummer van Levensmiddelenmarkt, bijgelegenheid van het jubileum., 1982

681

Contactafdrukken van foto's., 1982

div.nrs.

Stukken betreffende de viering van het zestigjarig bestaan.
1991-1992

30

Stukken betreffende de organisatie van de jubileumactiviteiten, rubriekmatig geordend., 1991-1992

218

Stukken betreffende de organisatie van de jubileumactiviteiten, rubriekmatig geordend., 1991-1992

225

Correspondentie met sponsors., 1991-1992

392

Correspondentie met bezoekers., 1992

203

Correspondentie voor en tijdens het verloop van het jubileumcongres en de daarbij behorende excursies en andere festiviteiten., 1992

198

Convocaten voor bijeenkomsten., 1992

796

Offsetbladen voor de samenstelling van een internationale voorlichtingsbrochure., 1992

186

Brochure, uitgegeven bij gelegenheid van het jubileum., 1992

398

Speciaal nummer van Distrifood, nieuwsblad voor de levensmiddelenhandel bij gelegenheid van het jubileum., 1992 mei 25

399

Portefeuille met beschrijving van de Sparpenning, uit te reiken tijdens de jubileumviering., 1992

629

Hand-outs in de vorm van brochures en dossiermappen, uit te reiken tijdens het internationaal Sparcongres, 1992

475

Verzameling stickers en buttons bij gelegenheid van de jubileumviering, 1982

332

Stukken betreffende de eindafrekening van het internationale sparcongres., 1992 mei

347

Verslag van het Internationaal Sparcongres. Duits., 1992

778

Rood pannetje met twee naamkaartjes van congresgangers., Z.j.

783 Sparmagazine, uitgegeven ter gelegenheid van het zeventigjarig jubileum van De Spar.
2002

264 Foto's genomen tijdens een huldiging.
Z.j.

1.3. INKOOP

div.nrs. Stukken betreffende de Inkoopcommissie
1952-1968

672 1952 november – 1955 februari

269 1959 januari – augustus

261 Ingekomen stukken van de Werkgroep Inkoop., 1964 mei – oktober

572 1966 november – 1967 december

257 1968

539 Correspondentie met de Cosmetic fabriek Provento en Erdal.
1953-1959

503 Stukken betreffende de exploitatie van Limex Fruit n.v. te Amsterdam.
1965-1972

499 Stukken betreffende de verhandeling en verrekening van producten via Spar Facility Service.
1969-1970

div.nrs. Stukken betreffende franchisecontracten.
1980-1994

313 Ontwerp van een samenwerkingsovereenkomst (franchiseovereenkomst) van de VDB., Z.j. (ca. 1980)

741 Dossier met verzamelde stukken over franchising van detailhandelaren door grossiers naar aanleiding van EG-voorstellen., 1981-1983

296 Stukken betreffende administratiefrechtelijke toetsingen van franchiseovereenkomsten van de VDB met daarbij aangesloten ondernemers aan EG-verordeningen., 1988-1992

231 Stukken betreffende administratiefrechtelijke toetsingen van franchiseovereenkomsten van de VDB met daarbij aangesloten ondernemers aan EU-verordeningen., 1993-1994

588 Ingekomen juridische adviezen inzake de consequenties voor Sparwinkeliers en grossiers van overtredingen van contractbepalingen.
1988

1.4. VERKOOP

1.4.1. WARENOMZET

1.4.1.1. STATISTIEK

185 Jaarstatistieken van de omzet van Sparwinkels en van artikelen met het Sparmerk.
1935-1938

- 268** Vergelijkende omzetstaten over 1962-1971.
1972
- 511** Statistieken van de bedrijfsvoering en de omzet.
1965-1970
- 270** Overzichten van de afname van bepaalde producten, gerangschikt per grossier.
1967 oktober-november
- 568** Ingebonden uitdraaien van rekenmachines met Sparoverzichten van de omzet, per maand en per grossier.
1969
- 406** Omzetoverzichten van eenheden artikelen van het eigen Sparmerk over de jaren 1966-1976.
1977
- 149** Stukken betreffende instructies aan detailhandelaren en regels inzake de verslaglegging.
1980-1989
- 111** Enquêteformulieren, uitwerkingen en periodieke opgaven van de groothandelsomzet.
1983-1987
- 148** Groothandelsstaten en detailhandelsgegevens (ledenverslagen) voor jaarrapportage.
1985-1988
- 405** Stukken betreffende de verzameling van omzetgegevens van winkeliers voor de statistiek van 1988, met instructies.
1988-1989
- 171** Ingekomen gegevens betreffende de verkoop van producten met het Sparmerk.
1989
- 326** Overzichten van de omzet van Unigro (1991-1992) en van gerealiseerde Sparprojecten (1994).
1991-1992, 1994
- 284** Overzichten van weekomzetten van Sparwinkels van Unigro van 1992 tot 1995, met totalisaties.
1995

1.4.1.2. BELEIDSVORMING

- 598** Stukken betreffende de Werkgroep Verkoop.
1961 maart - augustus
- 265** Ingekomen stukken van de commerciële adviescommissie.
1968 februari- augustus
- 504** Rapporten over diverse kwesties inzake de verkoop van Sparmerkartikelen.

1968-1969

31

Basisfilosofie eigen merk, intern stuk, uitgegeven door de commerciële afdeling.
1972

div.nrs.

Stukken betreffende de Werkgroep Adviescommissie Sparmerk.
1972-1984

165

Rapporten en verzamelde stukken betreffende introductie, omzet en verkoop van sparmerkartikelen en de uitwerking van het Sparmerk.,
1972-1983

85

Stukken betreffende werkzaamheden van de adviescommissie.,
1974-1979

7

Stukken betreffende werkzaamheden van de adviescommissie.,
1982-1984

161

Ter documentatie verzamelde beleidsstukken betreffende het Sparmerk en verkoopmethodiek.
1975-1984

173, 278

Agenda's en verslagen van vergaderingen van de Werkgroep Nationaal Spar Merkenbeleid, later de Werkgroep Spar Eigen Merkenbeleid.
1989-1994

278

1989 november – 1993 maart

173

1993-1994

div.nrs.

Ingekomen rapporten van de Werkgroep Nationaal Spar Merkenbeleid, later de Werkgroep Spar Eigen Merkenbeleid, met correspondentie.
1989-1997

324

1989 september – 1990 december

226

1990 juni – 1991 november

323

1991 december – 1992 oktober

441

1992 november – 1993 oktober 8

328

1993 oktober – 1997 januari

1.4.1.3. WARENKWALITEIT

500

Correspondentie met de afdeling Verpakkingen en over verpakking van het eigen merk in het algemeen.
1967-1970

599

Stukken betreffende de Commissie Frischdienst (voorheen subcommissie ACF) over verse waar en sappen.
1965 februari – 1966 november

570

Stukken betreffende de Commissie Vlees en Vleeswaren.
1966 februari – 1968 juni

div.nrs.

Stukken betreffende de regeling van controle van Sparwinkels op de versheid van hun waren.
1968-1972

318

Correspondentie over de datumcodering van artikelen., 1968 augustus – 1969 januari

508

Stukken betreffende nadere regels, 1968-1970

563

Instructieboekje over datumcoderingen, met geleidebrief., 1970

267 januari 29
Correspondentie over de aangeving van de uiterste
houdbaarheidsdata van producte, 1970-1972

575 Stukken betreffende instructies met betrekking tot de prijsaanduiding op
verpakkingen van Sparartikelen, opgesteld door de vereniging "De Spar".
1971 maart – april

688 Voedsel- en landbouwbrochure naar aanleiding van de uitzending van VPRO's
marathon eetshow.
1976 februari 11

43 Stukken betreffende de introductie van een Voedingswaardewijzer (VWW) in de
detailhandel en de toepassing door De Spar.
1976-1977

702 Krantenknipsels over antivries in Oostenrijkse wijnen.
1985 juli

739 Dossier met verzamelde stukken over productaansprakelijkheid.
1979-1982

1.4.1.4. PRIJSSTELLING

255 Documentatie over richtprijzen en de afschaffing van prijsbinding.
1956-1974

260 Ingekomen stukken van de Aanbiedingencommissie.
1961
Een aanbieding is een tijdelijke korting op vastgestelde winkelprijzen om klanten te lokken.

105 Lijst van intentieverklaringen van bij de Spar aangesloten detailhandelaren over de
hantering van uniforme maximumprijzen na wijziging van de Prijzenwet, met
specimina van daarvoor gevoerde correspondentie.
1983

150-153 Stukken betreffende een proces tussen de detailhandelketen N. Bindels b.v./Coöp
Limburg en de grossier VDB/Unigro over mogelijke inbreuken in de samenwer-
kingsafspraken.
1986-1988

150 Vergaderstukken van directieorganen, aandeelhouders en
commissarissen van de Coöp. Limburg, met daarbij behorende
correspondentie., 1986-1988

151 Processtukken en correspondentie met advocaten., 1986-1988

152 Nadere correspondentie over regelingen., 1986-1987

153 Nadere correspondentie over regelingen., 1988

351 Stukken betreffende de verhandeling en verrekening van gelijkaardige
sparmekproducten in Nederland en België.
1991-1998

1.4.1.5. UITVOER NAAR HET BUITENLAND

805 Correspondentie over de uitvoer van Sparproducten naar buitenlandse

verkooppunten.
1972-1989

1.4.2. PLAATSING EN ORGANISATIE VAN VESTIGINGEN

1.4.2.1. ALGEMEEN

- 112** Ingekomen statuten, huishoudelijke reglementen en andere relevante stukken van bij de Spar aangesloten grossiers en detailhandelaren, met lijst.
1952-1972
- 723** Stukken betreffende de invoering van een verzekeringsfonds voor filiaalhouders onder de titel Spar Succespolis.
1955
- 306** Spar-bouwplannen, met bouwtekeningen van prefab-bouwelementen voor een supermarkt, voorgesteld door NBA-architecten.
1966 januari
- 248** De Spar in Zuid-Limburg, rapport naar aanleiding van een psychologisch-economisch marktonderzoek.
1966 en z.j.
- div.nrs.** Stukken betreffende een campagne ter verbetering van het winkelinterieur en de interne winkelorganisatie.
1967-1969
- 38** Stukken betreffende door de Spar Centrale georganiseerde "vergaderingen verbetering winkelbeeld"., 1967-1969
- 509** Stukken betreffende de werkgroep "verbetering winkelbeeld", 1968-1969
- 684** Verzamelde documenten voor het dossier "verbetering winkelbeeld"., 1967, 1969
- 519** Verzameling foto's van Sparvestigingen in Noord-Holland ten behoeve van een onderzoek naar het "winkelbeeld" van De Spar., Z.j.
- 513** Correspondentie met het reclameadviesbureau Bauduin, met een "enquête winkelstructuur".
1968 juli - december
- 515** Stukken betreffende vergaderingen van de afdelingspromotors.
1969-1971
- 761** Stukken betreffende de organisatie van en de bestelling van voorzieningen voor rijdende winkels.
1969-1971
- 686** Ter documentatie verzamelde nota's en krantenartikelen over "vestigingspolitiek".
1970-1971
- 799** Concept van een Handleiding bij de jaarvergadering van de Sparafdeling West Brabant en Tholen op 30 maart 1971, met aantekeningen.
1971
- 731** Stukken betreffende regelingen met filiaalhouders met betrekking tot de advisering

door een fiscale bureau.
1971

- 20** Stukken betreffende de inkoop en verdeling van de nationale winkelkleding in opdracht van de Vereniging De Spar.
1985-1986
- 411** Jaarverslagen van distributiecentra.
1985-1987
- 28** Dossier inzake winkelsluitingstijden, met ter documentatie verzamelde persberichten en Engelstalige voorlichtingsbladen van De Spar.
1987-1988
- 427** Overzichten van sparorganen en –winkels.
1990
- 119, 344** Stukken betreffende de invoering van uniforme conditiestelsels voor Sparwinkeliers na verandering van eigenaren.
1990-2002
- 344** Brochures en circulaires ter voorlichting over de conditiestelsels van Unigro, VDB en Spar-holding., 1990-2002
- 119** Stukken betreffende de toetsing van het Universele Unigro Condiestelsel (UUG) door de Stichting VDB., 1992-1993
- 442** “Mutatieoverzichten van het afnemersbestand”, met opgaven van oprichting, opheffing en overname van winkelondernemingen.
1993-1996
- 790** Voorlichtingsbrochure van Spar-Unigro over het winkelformat Spar Express.
1996 februari 3
- 62** Stukken betreffende de verrekening van de stylinggarantie voor de nadere inrichting van overgenomen supermarkten.
1997
- 777** Vlag van Sparmart
Z.j.

1.4.2.2. AFZONDERLIJKE AFDELINGEN EN VESTIGINGEN

- 532** Correspondentie met B. Nijhofs Handelmaatschappij te Hengelo over aangelegenheden van de daar gevestigde Sparafdeling aldaar.
1942-1960
- 535** Stukken betreffende de afdelingen Limburg-Noord en Limburg-Zuid en de vestigingen van de gebroeders Bindels in Hoensbroek.
1944-1961
- 545** Stukken betreffende Sparfilialen in de afdeling Brabant.
1953-1955
- 533** Stukken betreffende de watersnoodschade van vestigingen in Zeeland.
1953

- 758** Rapporten inzake omzetproblemen van de afdeling Amersfoort en de Handelsmaatschappij Van Silfhout.
1959
- 534** Rapporten betreffende problemen bij de winkelinrichting van de fa. H.C. Baarens in Kruiningen.
1959 juni
- 490** Rapporten van de Bedrijfseconomische Dienst van de Spar, afdeling Friesland.
1962-1964
- 467** Dossier inzake de vorming van een groep Spar West en diverse sparvestigingen in Noord-Holland.
1963-1968
- 589** Stukken betreffende vestigingsplaatsonderzoeken voor Sparwinkels.
1964-1966
- 524** Stukken betreffende een onderzoek naar mogelijke malversaties van een grossier in Amersfoort.
1967
- 814** Fotokopie van een circulaire van A.A. Holland b.v. over de te koopaanbieding van een Sparvestiging in Terheyden, 1 oktober 1969.
Z.j.
- 725** Stukken betreffende een krediet van het Spar Waarborgfonds aan de vestiging Hilversthof in Hilversum.
1973
- 724** Stukken betreffende de afwikkeling van een krediet van het Spar Waarborgfonds aan Dorrius.
1973-1976
- 726** Stukken betreffende een "doorzakcontract" aan een vestiging in Purmerend.
1973-1976
- 40, 414-417** Stukken betreffende een gerechtelijk geschil inzake de afbetaling van kredieten van de Beheersmaatschappij de Kortenhoef b.v. en Senzo aan H.D.H.M. Holland voor diens winkel Hadamarkt in Roosendaal.
1976-1988
- 416** Bedrijfs correspondentie van de eiser Senzo en gedaagde Holland.,
1978-1982
Voor het aktenbestand, zie nr. 418
- 414** Processtukken inzake het kort geding., 1982
- 415** Bij de stukken aangetroffen bandopnamen van telefoongesprekken.,
Z.j. (1982?)
- 417** Stukken betreffende de voortgang van het proces. 1982-1986
- 40** Stukken betreffende de finale procedure in hoger beroep, met primair bewijsmateriaal., 1976-1988

1.4.3. MARKETING

1.4.3.1. MERKBESCHERMING

- div.nrs.** Stukken betreffende deponeringen van het merk op Sparartikelen in het Benelux merkenbureau, de bewaking van de integriteit van het merk en het bemiddelingswerk van de daarvoor ingehuurde bureaus.
1971-1997
De stukken zijn deels dossier gewijs op aanvraag geordend.
- 36** Diverse stukken onder de rubriek "deponering naar Spar Nationaal"., 1971-1972
- 432** Stukken betreffende de bemiddeling door Markgraaf b.v. 1988-1993
- 230** Stukken betreffende de bemiddeling door Markgraaf b.v., 1990-1993
- 335** Stukken betreffende de bemiddeling door Buruma, Mans, Scheer en Van Holkema., 1989 november – 1993 oktober
- 286** Stukken betreffende bemiddeling van het Nederlands Octrooibureau., 1993-1997
- 53** Stukken betreffende licentieovereenkomsten met grossiers en leveranciers inzake het Sparmerk en daarvoor vervaardigde verpakkingen, met enkele specimina van verpakkingsmateriaal.
1973-1986
- 697** Gebruik van Spar en wat hierover gezegd wordt in nationale vergaderingen, bundel fotokopieën van stukken over 1973-1977.
Z.j. (1977)
- #### 1.4.3.2. ALGEMENE MARKETINGSTRATEGIE
- 468** Stukken betreffende adviezen en instructies inzake organisatie van de (waren-)verkoop door de Afdeling Verkoopbevordering en Reclame.
1947 en z.j.
- 685** Correspondentie met het Jongerencontact. Gestencild.
1959-1961
- 755** Rapporten over verkooporganisatie en verkoopstrategie.
1961, 1962
- div.nrs.** Stukken betreffende commissies over marketing.
1964-1984
- 759** Werkgroep Marketing., 1964 juni – 1965 februari
- 703** Werkcommissie Marketing., 1968 juni – december
- 493** Stuurgroep Marketing., 1973
- 555** Stuurgroep Marketing., 1973 mei – december
- 547** Stuurgroep Marketing., 1973 oktober – 1974 september
- 301** Begeleidingsteam Marketing., 1983 september – 1984 februari
- 458** Rapporten over marketing en advertentiebeleid.
1965 en z.j.
- 596** Stukken betreffende de instelling van een Aanbiedingen Adviescommissie.
1966 november

- 487** Brochure Is er behoefte aan een marketingafdeling?, uitgegeven door de Spar Centrale.
1967 februari
- 505** Correspondentie met de afdeling Reclame over hun begrotingen en “diversen”.
1970-1971
- 705** Rapport van Harrison McCan , Spar Europe, over het koopgedrag van klanten, met ‘Preview of attitude’.
1977
- 266** Stukken betreffende het Werkplan Spar-stijl en Reclameplan.
1982
- 302** Nota Sparmarketingbeleid. Gedrukt.
1984
- div.nrs.** Stukken betreffende werkgroepen met betrekking tot reclame en sponsoring.
1989-1997
- 352** Werkroep Nationaal Sparpromotiebeleid., 1989 juli 26 – 1990 november 17
- 366** Werkroep Nationaal Sparpromotiebeleid., 1989 november 30 – 1994 december 8
- 387** Werkroep Nationaal Sparpromotiebeleid., 1990 oktober – 1993 juli
- 330** Nationale Promotiecommissie., 1993 augustus - 1997 februari
- div.nrs.** Stukken betreffende externe adviezen.
1992-1994
- 340** Ingekomen adviesrapporten van marketingbureaus over het merkenbeleid, strategische communicatie en het succesformulier, met correspondentie., 1992-1994
- 295** Correspondentie met Cato Johnson over door dit bureau te verstrekken reclameadviezen, met rapporten over te voeren reclamecampagnes., 1993-1995
- 391** Ingekomen rapporten van het Instituut voor Strategische Kommunikatie b.v. (ISK) over onderzoeken naar de marketingeffecten van het Sparmerk., 1993
- 227** Stukken betreffende ramingen van “media” kosten voor Sparreclame en het overleg met de Stichting VDB en Unigro over de begroting daarvan.
1996

1.4.3.3. UITVOERING VAN RECLAMEACTIVITEITEN

- 536** Diverse stukken betreffende verkoop van het eigen merk, met reclame.
1951-1960
- 256** Stukken betreffende de invoering van neonreclame nieuwe stijl, met logovoorbeelden.
1969-1971
- 520** Stukken betreffende reclamemateriaal en het winkelbeeld van De Spar in het algemeen.

-
- 1971
- 101** Stukken betreffende het onderhoud van een lichtreclame aan het RAI-gebouw te Amsterdam.
1971-1985
- 103** Correspondentie over het onderhoud van geplaatste reclame op treinen.
1980-1985
- 754** Rapport naar aanleiding van het onderzoek naar twee beeldmerken van De Spar door Minerva b.v.
1979 maart
- 676** Reclamemateriaal.
1980 en z.j.
- 584** Stukken betreffende reclamemateriaal.
1981
- 477** Verslagen over de verkoop en reclamemateriaal.
1982
- 708** Catalogus Spar store improvement, bundel met merkenrichtlijnen verspreid door Spar International.
1985
- 262** Verzamelde reclameformulieren en folders
1985
- 172** Correspondentie met de Michaël Petersgroep, ontwerper van Sparverpakkingen.
1989.
- 228** Stukken betreffende contracten met derden over de uitvoering van reclameprojecten of het gebruik van media voor reclame.
1990-1993
- 22** Fotoalbum van de viering van de introductie van het nieuwe Sparlogo.
Z.j.
- 285** Stukken betreffende de uitzending van Spar reclame door RTL Veronique.
1990
- 299** Correspondentie met Jongeneelen Video Roosendaal (JVR) over een videoproductie.
1991 december
- 383** Stukken betreffende afspraken met Sky Radio en andere organen over radio- en televisiereclame.
1992
- 824** Videoband met het reclamefilmje Met het Sparmerk haal je meer in huis.
1993-1994
Zie 824ED voor een gedigitaliseerde versie van dit reclamefilmje.

- 824ED** Reclamefilmpje "Met het Sparmerk haal je meer in huis"
1993-1994
- 1.4.3.4. GERICHTE CAMPAGNES**
- 501** Reclamejaarplannen voor 1959-1961, 1963-1965, 1967/68. 1958-1967
- 700** Notulen van studiedagen in De Wageningse Berg over het verkoopprogramma.
1961 november
- 476** Nota Voorstellen De Spar reclame jaarplan.
1963
- 310** Rapporten met voorstellen van een reclamecampagne voor 1964.
1963
- 483** Nota Conclusies en voorstellen nationaal reclameplan 1965.
1964
- 559** Publicatie het afzetplan 1966.
1965
- 595** Stukken betreffende de instelling van een commissie Wijnpromotie.
1966 augustus
- 309** Reclamejaarplan 1967-1968.
1967
- 219** Scenario van de campagne Spar-najaarsmarkt, met ontwerpen.
1978
- 677** Reclameplan van De Spar voor 1982.
1981
- 422-423** "Spar strijdplan 1984", kartonnen 'koffertje' met materiaal verspreid door het Spar-Marketing Centrum.
1983
- 422** Campagnemateriaal
- 423** Koffertje
- 820** Stukken betreffende door Spar en Unigro opgestelde of ontvangen rekeningen voor steunuitkeringen aan winkeliers voor campagnes.
1990-1994
- div.nrs.** Fotografisch materiaal voor reclametijdschriften.
1979-1981 en z.j.
- 680** Negatieven van kleurenfoto's voor reclamemateriaal., Z.j.
- 745** Fotonegatieven van de kerstfolder 1979
- 756** Fotonegatieven de kerstfolder 1979 en 1981
- 757** Dia's en fotonegatieven over Sparproducten., Z.j.
- 473** Stukken betreffende de vervaardiging en verspreiding van winkelreclamemateriaal voor de campagne 1983. 1983

1.4.3.5. KLANTENSPAARSYSTEMEN

- 719-720** Verzamelde of terug ontvangen voorraden van Sparzegels, met geleidecorrespondentie.
1957-1970
719 Diverse zendingen 1957-1959 en z.j.
720 Ingekomen verzameling uit ca. 1957 in een postzegelalbum, met geleidebrief. 1970
- 474** Rapport: presentatie van het reclamebeleid naar aanleiding van de wijziging in het Sparspaarsysteem.
1968 juli 4
- 573** Instructiebrochure Spar en het spaarsysteem van De Spar, met illustraties van Hans Weeda.
Z.j. (ca. 1970)
- 189** Rapport van een onderzoek naar de hantering van het Sparzegelsysteem in de Sparwinkels, in opdracht van de Vereniging "De Spar", met bijlagen.
1971 maart.
- 221** Correspondentie naar aanleiding van klachten over de levering van Sparwaardebonnen.
1980-1984
- 484** Ingekomen rapport van Interact Nationaal onderzoek zegelsparen IV over de attitude van de huisvrouw, met bijlagen.
1983 februari
- 170** Correspondentie ten behoeve van het onderzoek naar de werking van het Sparzegelproject.
1990
- 364** Stukken betreffende de regeling van de besteding van Sparcheques voor pretparken.
1995-1996
- 291** Stukken betreffende de verrekening van Sparzegels door De Boer Unigro.
1995 november – 1998 september.
- 465** Beschrijving van de vormgeving van Sparzegels, met ingeplakte bladzijden van een zegelboekje.
Z.j.

1.4.3.6. ONDERZOEK EN FEEDBACK

- 275, 786** Ingekomen onderzoeksrapporten van Prodis.
1962, 1977
275 Brancheverkenning van de levensmiddelenverdeling in Nederland, deel II: Consumentenonderzoek., 1962 december
786 Verslag van een enquête: "Niet de prijs alleen, de Nederlandse huisvrouwen en de Nederlandse kruidenier"., 1977

- 273, 694** Ingekomen “Rapporten Psychologisch-economisch marktonderzoek”.
1965-1966
694 Nationaal rayononderzoek met betrekking tot het kopen van kruidenierswaren., 1965
273 Attitude-onderzoek bij cliënten, deel I, deel IA. deel II., 1965-1966
- 272** Stukken betreffende enquêtes onder Sparklanten.
1967-1968
- 276** Ingekomen onderzoeksrapport van Aselect n.v. over de “televisie-recall” van een commercial.
1982 juli
- div.nrs.** Stukken betreffende de medewerking van De Spar aan een onderzoek van het Vakcentrum Prodis naar de marktsegmentatie in de levensmiddelenbranche.
1983-1984
44 Correspondentie over het onderzoek., 1983-1984
706 Rapport van Prodis: Brancheverkenning van de levensmiddelen distributie in Nederland, deel I-II.; 1983
51 Dossier inzake discussies over het rapport., 1983-1984
- 188** Stukken betreffend een onderzoek van Schuitema bv. naar de respons van een Spar-commercial.
1992 juni
- 94, 126** Stukken betreffende de afhandeling van consumentenklachten.
1987-1988
126 1987 augustus – december
94 1988 januari – september

1.4.4. VAKOPLEIDING EN INNOVATIE

1.4.4.1. ALGEMEEN

- div.nrs.** Stukken betreffende de Werkgroep Toekomst en Techniek (WTT).
1979-1989
453 1979 november – 1980
6 1981
118 1983-1984
222 1985-1986
134 1987-1988
164 1989
312 Stukken betreffende studiereizen, conferenties en cursussen van de VDB., 1980-1983

1.4.4.2. OPLEIDING

- 470** Stukken betreffende de cursussen “beter bedrijfsbeheer”.
1951
- 574** Het ABC van de verkoop, gids voor de jonge spar-medewerk(st)ers. Uitgave van de vereniging “De Spar”.
Z.j. (ca. 1960)

-
- 277** Instructieboekje voor leerlingen van het opleidingsprogramma en voor de bedrijfseconomische diensten.
Z.j. (ca. 1960)
- 592** Syllabi voor Spar-verkoopadviseurs door het studiecuroatorium van de Spar Centrale.
1960 juni
- 591** Rapport Spar-opleiding, door de Spar Centrale.
1967 augustus
- 478** Rapport Doelgerichte Sparopleiding, opgesteld door de afdeling Organisatie Detailhandel van de Spar Centrale.
1968 januari
- 454** Rapport van de Vereniging "De Spar", Onderwijsmogelijkheden voor personeel en ondernemers in de levensmiddelenbranche.
1969 september
- 516** Stukken betreffende een documentatie inzake opleidings- en trainingsinstellingen voor filiaalhouders en groothandelaren.
1969-1971
- 577** Stukken betreffende de opzet van een geprogrammeerde instructie ter bevordering van de verkoop van meer producten.
1970
- 258** Stukken betreffende een onderzoek van de Commissie Detailhandelscholen naar gegevens over vakopleidingen.
1970
- 738** Stukken betreffende de uitgave van voorlichtings- of wervingsfolders voor het personeel.
1970-1971
- 760** Stukken betreffend een cursus voor mentoren.
1971-1972
- 16** Correspondentie met het Centraal Onderwijsinstituut voor de Levensmiddelenbranche (COL).
1984-1986
- 162, 201** Stukken betreffende de werkgroep Teletrip.
1985-1987
De werkgroep Teletrip produceerde video's en instructieboekjes voor de opleiding van Sparwinkeliers
- 201** Circulaires Spar op de Teletriptoer, bedoeld als instructieboekjes.,
1985-1986
- 162** Ingekomen stukken van de werkgroep., 1986-1987
- 363** Definitieve editie van het Spar marketing handboek Beleid op maat.
Z.j, (1993)
- 767** Spar manual voor de vormgeving, inrichting en aankleding van "prijzagressieve"

supermarkten. Losse bladen.
1992

735-736 Spar Stijl Handboek met richtlijnen voor het SPAR merkbeeld.
ca. 1993

735 Map 1
736 Map 2

74, 356-362 Instructiehandboeken (manuals), uitgegeven door de Internationale Spar Centrale.
Engels.

1995-2000 en z.j.

356 Spar neighbourhood store design manual., 1995 mei
362 Store design manual., 1998 januari
358 Spar design manual:1: Supermarket, met geleidebrief. 2000 mei 1
357 Spar International brand guide for packaging., Z.j.
359 International Spar Store design manual., Z.j.
360 Spar supermarket store design manual., Z.j.
361 International Spar Corporate identity manual., Z.j.
74 Eurospar Store Design Manual., 1998 augustus
met CD-Rom.

106 Spar Openingshandboek voor de (her)opening van Spar-winkels.
1996 april

96 Instructiehandboeken (manuals), uitgegeven door de Internationale Spar Centrale,
voor Spar Markt en Spar Supermarkt. Duits.
Z.j.

1.4.4.3. WINKELINRICHTING EN EFFICIENCY

461 Instructienota Rationele werkmethode detailhandel met correspondentie over
studiemateriaal.
1948

div.nrs. Stukken betreffende zelfbediening.
1951-1972

463 Dossier "zelfbediening algemeen" met gegevens over ervaringen van
winkels met zelfbediening, offertes en aanbevelingen van
winkelinrichtingsmateriaal., 1951-1958
644 Stukken betreffende de introductie van zelfbedieningszaken., 1953-
1956
762 Ingekomen stukken van de Vereniging van Zelfbedieningsbedrijven.,
1956-1961
776 Voorlichtingsbulletins Spar zelfbediening. Z.j.
De voorbladen ontbreken. Er zijn drie losse nummers met voorbladen bijgevoegd.
639 Stukken betreffende de activiteiten van de heer Kemp als adviseur
inzake zelfbediening., 1958
456 Stukken betreffende de Commissie Spar
Zelfbedieningsontwikkeling., 1960
517 Stukken betreffende de invoering van nieuwe kassa's en de
opleiding van caissières., 1969-1971
271 Ter documentatie bewaarde rapporten over de introductie van
zelfbediening en de personeelskwaliteit., 1961-1972

642 Stukken betreffende een studiereis naar Denemarken voor een

verpakkingssysteem.
1956

- 457** Dossier inzake snijmachines, weegschalen en ander toonbankmaterieel en leveranciers daarvan.
1956 en z.j.
- 701** Instructieboekjes, uitgegeven door de Commissie Opvoering Productiviteit en het Economisch Instituut voor de Middenstand: De moderne levensmiddelenwinkel, Doelmatige bezorging kruideniers en slaggers, Productiviteitsbewaking van de groothandel in de levensmiddelen.
1958 en z.j.
- 823** Specimen van een standaardkasboek voor Sparwinkeliers.
Z.j. (ca. 1960)
- 560** Rationalisatiebulletin nr. 1-73.
1967 – 1968 oktober
- 798** Rationalisatiebulletin met artikel over assortimentssanalyse en een bijgevoegd overzicht van De Spar.
1966
- 565** Instructieboeke voor de winkelverzorgingsdienst, uitgegeven door de Spar Reclameafdeling.
1969 januari
- 510** Stukken betreffende diverse controles en voorlichtingsacties ter verbetering van de bedrijfsvoering.
1969-1970
- 711** Ingekomen brochure van adviseurs inzake bedrijfsvoering.
1973
- 482** Rapport van de VDB inzake de toepasbaarheid het HOPE-systeem (HOPE = Higher Operation Profits through Efficiency).
1983
- 710** Bedrijfsvoorlichting: Meer winst, uitgave van de Spar Centrale.
Z.j.

1.4.4.4. AUTOMATISERING

- 259** Ingekomen stukken van de Computercommissie.
1966-1967
- 460** Rapport van W. Zauner De toekomst van het vrijwillig filiaalbedrijf in het computer-tijdperk, vertaald uit het Duits, met aangehechte krantenknipsels.
1969 juli en z.j.
- 311** Stukken betreffende overeenkomsten met de VDB over de invoering van kantoor- en winkelautomatisering, met rapporten terzake.
1973-1978

- 27** Stukken betreffende de Stuurgroep Automatisering Levensmiddelenhandel en in verband daarmee staande automatiseringsprojecten.
1986-1987
- 289** Ingekomen stukken van de Commissie Detailhandelautomatisering, later Commissie Winkelautomatisering (CWA).
1995-1999
- div.nrs.** Stukken betreffende de herziening van automatiseringssystemen als het gevolg van bedrijfsovernames, reorganisaties en fusies.
1978-2000
- 244** Automatiseringsvoorstellen en –handboeken van de VDB., 1978-1980
- 245** Automatiseringsvoorstellen en informatieplannen van de VDB., 1986 en z.j.
- 200** Formuleren en circulaires met lijsten ten behoeve van de inventarisatie van de hardware en de software van de VDB en zijn Sparwinkels. 1987 en z.j.
- 120** Stukken betreffende de uitbetaling van schadeloosstellingen aan ondernemers voor de kosten van de door Unigro verordende omschakeling van Siemens-computers naar Bull-computers na de overname van VDB-winkeliers., 1994
- 372** Stukken betreffende adviezen van de Commissie Winkelautomatisering aan Laurus b.v., 1999-2000

1.4.5. LOGISTIEK

- 462** Correspondentie met vervoersorganisaties en over autokeuringen ten behoeve van de verzekering.
1946-1955
- 808** Voorlichtingsbrochures van de VDB over de distributiecentrale in ‘s-Hertogenbosch, Purmerend en Zevenhuizen.
1961-1988 en z.j
- 528** Ingekomen kranten- en tijdschriftartikelen over de invoering van glaszameling door gemeentelijke reinigingsdiensten.
1973
- 740** Nota’s over de rationalisering van palletstromen bij goederentransport.
1983-1986
- 481** Stukken betreffende het uitbranden van het Spardistributiecentrum in Gieten.
1985 februari – maart

1.5. PUBLICATIES EN DOCUMENTATIE

- 809** Contract van de Spar Centrale met Brouwer & Co over de uitgave van het weekblad De Spar.
1937
- 770-774** Ingebonden jaargangen van het tijdschrift Sparketting.
1937-1973

-
- 770** 1937-1941, 1946-1949
772 1946-1950, doublures met bewaarde titelbladen
771 1950-1957
773 1959-1964
Van 1964 is slechts één nummer bewaard gebleven.
774 1966-1971, 1973
- 763** Exemplaren van een krant De Spar.
1939
- 466** Correspondentie naar aanleiding van verschenen publicaties van of over De Spar in tijdschriften.
1948-1951
- 768** Ingebonden jaargangen van het tijdschrift Het Spargezin.
1960-1963
- 495-497, 569** Exemplaren van De Spar Weekbericht.
1960-1966
495 Jaargang 27, 1960
496 Jaargang. 28, 1961 januari – oktober 12
497 Jaargang 28, 1961 oktober 19 – december
569 Losse nummers met bijlagen., 1966
- 709** Diverse folders en brochures van De Spar.
1962-1978
- 775** Ingebonden jaargangen van het jongerenblad Hee, luister mee, of Hee, leidraad voor enthousiast Sparren
1963-1972
- 571** Lijstje van voor de geschiedenis belangrijke Spar-publicaties over 1932-1966.
1967 juni
- 594** Kantooragenda, uitgegeven door De Spar, getiteld Spar-memorandum, voor 1968.
1967
- 397** Spardirectiebericht.
1969 december – 1970 november
- 315** Ingekomen circulaires, getiteld Verkoop informatie bulletin.
1972 juni – november
- 585** Sparschakel, orgaan van de Vereniging “De Spar”.
1972-1981
- 305** Wat is Spar? en Spar Nederland, een voorspoedige groei, brochures.
1973 en z.j.
- 806** Diverse brochures, folders en reclametijdschriften van De Spar.
1974-1985 en z.j.
- 56, 329** Administratief-Financiële Berichten, bulletins verspreid door de directie.

-
- 1979-1994
56 1979-1989
329 1994
- 452** Directiemededelingen.
1980-1981
- 108** Verzamelde stukken onder de rubriek “Knipsels” of “Publiciteit”. Kopieën van kranten- en tijdschriftberichten over de Spar met zelf verspreide bulletins en persberichten. Gedrukt, gestencild.
1982-1987
- 349** Marketingboek Beleid op maat, handleiding voor een succesvolle buurtwinkel, met ingekomen “opmerkingen” van Unigro b.v. , gericht aan de commissie FTC.
1993
- 430** Stukken betreffende de periodieke uitgave van Sparsuccesrecepten
1995-1999
- 207** Spar Actueel, uitgegeven door Unigro, later Notities van Sparondernemers.
1996 februari – 2006 februari
- div.nrs.** Exemplaren van de periodiek Succesrecepten.
1994-2006
236 1994-1997
600 1998-2001
518 2002-2006
- 439** Speciale editie van Supermarkt, praktisch vakblad voor de winkelmanager, gewijd aan De Spar.
2000 november 30
- 801** Concepten van voorlichtingsbrochures over De Spar.
Z.j.
- 797** Verzameling fotokopieën over het vrijwillig filiaalbedrijf, 1929 en 1930.
Z.j.
- 784** Illustraties met afbeeldingen van een postkoets voor een publicatie van de Internationale Spar Centrale.
Z.j.

2. ARCHIEF VAN DE VERENIGING “DE SPAR”

2.1. LEDEN

- 618** Notulen van ledenraadsvergaderingen met bijlagen.
1949-1960
- 617, 621** Stukken betreffende bestuurs- en ledenraadsvergaderingen.
1964-1971
617 1964-1966
621 1967-1971
- 191** Stukken betreffende jaarvergaderingen
1968-1977
- div.nrs.** Stukken betreffende vergaderingen van de Ledenraad.
1978-1998
107 1978-1982
168 1983-1984
177 1985-1987
223 1988-1989
157 1979-1990
373 1989 oktober – 1998
- 593** Verzameling regelingen voor onderlinge samenwerking tussen grossiers en detailhandel en de samenstelling van besturen van de vereniging.
1967-1969
- 576** Stukken betreffende wijzigingen in het huishoudelijk reglement en de statuten van de vereniging “De Spar” als gevolg van een reorganisatie.
1974-1975
- 792** Ingekomen uitslag van een enquête met betrekking tot het reglement van de vereniging “De Spar”.
1980 maart

2.2. BESTUUR

- div.nrs.** Stukken betreffende vergaderingen van het dagelijks bestuur.
1958-1971
673 1955 maart – november
674 1956-1957
675 1956-1957
Inv. 674 en 675 overlappen elkaar.
601 1958 maart - 1959 april 6
602 1958 april 7 – september
603 1959 november – 1960 april
604 1960 mei – oktober
605 1960 november – 1961 april
606 1961 mei – juni
607 1961 jul – december
608 1962 januari – maart 7
609 1962 maart 7 – mei 23

610	1962 mei 23 – september
611	1962 oktober – december
612	1963 januari – maart
613	1963 april – juni 11
614	1963 juni 23 – oktober
615	1963 november – 1964 februari
620	1964 maart – 1965 augustus
616	1964 juni – oktober
237	1971 februari – december

- 34** Correspondentie van het dagelijks bestuur.
1982 oktober 26 – 1983 november 28
- 83** Circulaires van het dagelijks bestuur”.
1984-1985
- 156** Vergaderagenda's en notulen van vergaderingen van het dagelijks bestuur.
1982-1990
- 627-628** Stukken betreffende vergaderingen van het Commercieel Bestuur.
1971-1972
628	1971 januari – november
627	1971 november – 1972
- 2.3. CORRESPONDENTIE**
- 567** Correspondentie van H. Leemhuis, secretaris van de vereniging, met de Raad van Commissarissen.
1966 maart – april
- div.nrs.** Doorslagen van uitgaande brieven van het secretariaat.
1970-1976
320	1970 juni – december
238	1971 januari- juni
314	1972 juni – december
241	1973 januari – mei
553	Correspondentie van secretaris F.A. Beukenkamp., 1973-1976
- 807** Overzicht van de ledenadministratie (grossiers en vestigingen) per 1 mei 1969, met adreslijsten van afdelingen.
1969-1972
- 239-240, 317** Ingekomen stukken bij het secretariaat. 1971-1979
239	1971 december – 1972 augustus 21
240	1972 augustus 17 – 1973 juli 3
317	1979
- 319** Correspondentie van de vereniging met de Vereniging Interspar en de Internationale Spar Centrale.
1966-1971

2.4. OVERIGE STUKKEN

- 728** Verzameling statuten van de vereniging. 1941-1983
- 619** Werkverslagen over 1968/69 en 1969/70.
1969-1970
- 60** Accountantsrapporten over de jaarrekeningen.
2001-2005

3. ARCHIEF VAN DE SPAR BELEGGINGSMAATSCHAPPIJ NEDERLAND (SBMN)

3.1. ORGANISATIE

- 693** Aandeelhoudersregisters van de SBMN. 1971 juni 7
Dit register bevat slechts één aandeelhouder
- 727** Verzameling akten, behorende bij de invoering van een aandelenregister van de SBMN.
1972
- 84, 93** Stukken betreffende vergaderingen van aandeelhouders.
1972-1989
93 1972-1977
84 1987-1989
- div.nrs.** Stukken betreffende vergaderingen van de Raad van Commissarissen, deels met per jaar opgemaakte inhoudsopgaven van de behandelde onderwerpen.
1973-1988
50 1973 april 19 – 1977
121 1978-1981
45 1982-1988
- 104** Notulen van vergaderingen van de Raad van Commissarissen, met bijlagen.
1974-1979, 1987-1989
- 208** Stukken betreffende statuten en reglementen van de SBMN.
1978-1993
- #### 3.2. BOEKHOUDING EN ZEGELADMINISTRATIE
- div.nrs.** Stukken betreffende het beheer van het zegelsysteem.
1963-1996
557 Stukken betreffende regelingen en verrekeningen inzake Sparkoopzegels., 1963-1968
300 Stukken betreffende door de SBMN vast te stellen regels met betrekking tot het koopzegel in het kader van nieuwe wettelijke kredietregelingen., 1977-1979
209 Correspondentie van de SBMN over beleggingsbeslissingen en beheersaangelegenheden van Sparzegels., 1993-1996
- 242** Archiefstukken van de SBMN, rubrieksgewijs geordend, betreffende het beleid ten aanzien van Sparzegels en de financiële administratie.
1971-1977
- 39** Balansgegevens en financiële jaarverslagen van de SBMN.
1980-1988
- 396** Jaarrekeningen en nota's van aangifte voor de inkomstenbelasting van de SBMN.
1981-1983
- 154** Financiële jaarstukken van de SBMN.
1987-1990

- 58** Boekhoudkundige jaarbescheiden van de SBMN over 1989-1992 met instructies over het koopspaarboekje van de Spar.
1989-1992
- 390** Begrotingen en verslagen van de SBMN over 1995-1996.
1995-1996
- 212** Stukken betreffende rekeningen en begrotingsvaststelling van de SBMN.
1997

4. ARCHIEF VAN DE B.V. VOORHEEN FA. J. DE LANGE EN RECHTSVOORGANGERS

- 544** Notulen van vergaderingen van directie en commissarissen van de n.v. Groothandel in Koloniale Waren J. de Lange.
1947-1954 september
- 543, 717** Aandeelhoudersregister van de n.v. Groothandel in Koloniale Waren J. de Lange en J. de Lange N.V.
1947-1967
- 543** Alfabetisch op naam A-C., 1947-1955
De letters D-Z zijn niet aangetroffen.
- 717** Registers volledig., 1964-1967
- 769** Bewijzen van aandeel van J. de Lange n.v. op naam van M.D.P. de Jong, met coupons.
1964 augustus 27.
- 137, 721** Stukken betreffende aandeelhoudersvergaderingen en de bedrijfsvoering.
1964-1984
- 721** Van J. de Lange n.v., 1964-1967
- 137** Van de b.v. voorheen Fa.J. de Lange., 1972-1988
- 138-139, 141** “De Lange, correspondentie diversen”, stukken betreffende financiële kwesties van winkeliers met de b.v. voorheen Fa. J. de Lange, alfabetisch op naam geordend.
1975-1980
- 139** 1975
- 141** 1976-1977
- 138** 1978-1980
- 395** Jaarrekeningen en nota's van aangifte voor de inkomstenbelasting van b.v. voorheen Fa. J. de Lange, met correspondentie.
1987-1990

5. ARCHIEF VAN DE SPAR DETAILLISTENVERENIGING

5.1. INTERNE ORGANISATIE

- 123** Stukken betreffende jaarvergaderingen en buitengewone ledenvergaderingen.
2000-2002
- 20** Stukken betreffende jaarlijkse gezamenlijke ledenvergaderingen van de Spar
Detaillistenvereniging en de Landelijke Vereniging De Spar.
2003-2008
- 779** Stukken betreffende bestuursvergaderingen.
2004-2006
- 785** Correspondentie van het bestuur.
2004-2006
- 49** Gedenkboek 75 jaar Spar, van Zegwaart tot Beijing, geschreven door
A.J.C.Vermeulen en Marieke van Helvoort-Segerink. Uitgeverij A.J.M. van Well.
Rotterdam.
2007

5.2. BETREKKINGEN MET ANDERE SPARORGANEN

- 408** Stukken betreffende vergaderingen van de Stichting Overleg Spar.
2001-2006
- 205** Ingekomen jaarverslagen en financiële verslagen van de Stichting Overleg Spar.
2001-2006
- 76** Correspondentie met de Internationale Spar Centrale, de Vereniging Interspar en
hun organen.
2001-2006
- 37, 42** Stukken betreffende vergaderingen van de Spar Formule Toetsingscommissie (FTC),
met statistische bijlagen. 2003-2008
- 37** 2003-2004
- 42** 2005-2008

6. GEDEPONEERDE ARCHIEVEN

- 782, 794** Archivalia van C. van Haasteren, winkelier in opleiding in een Sparvestiging in Heemstede.
1946-1947
782 Boekhoudingsbescheiden en correspondentie.
794 Sparwinkelkasboek.
Wegens het formaat is dit deel afzonderlijk geborgen.
- div.nrs.** Archiefstukken van J. Doets, grossier in Purmerend en bestuurslid van de afdeling Noord-Holland.
1953-1982 en z.j.
- 33** Invitaties en tijdschriftartikelen betreffende jubilea van J. Doets en zijn bedrijf in Purmerend., 1953, 1973
- 472** Eigenhandige nota over "de grenzen der Spar-afdelingen"., 1956 januari 5
- 436** Orderlijsten en bestelformulieren, met geleidebrieven., 1960-1963 en z.j.
- 252** Foto's van interieurs en warenopstellingen van Sparwinkels in Noord-Holland., Z.j. (vóór 1970).
- 437** Correspondentie en circulaires voor de afdeling Noord-Holland., 1971-1974
- 434** Klein formaat foto's van interieurs en warenopstellingen van Sparwinkels in Noord-Holland., 1974 september en z.j.
- 48** Groepsfoto van Noord-Hollandse Sparwinkeliers op bezoek bij de biscuits- en chocoladefabriek "Victoria" in Dordrecht, afgedrukt op een circulaire. Z.j. (vóór 1975)
De fabriek werd in 1975 overgenomen door General Biscuits.
- 294** Ontwerpcontract van b.v. voorheen Fa. J. de Lange met de grossiers J. Doets en Van Silfhout over onderlinge samenwerking en uitwisseling van goodwill, met geleidebrief., 1976 april
- 562** Ontwerp van een overlijdensaankondiging van Sparwinkelier C. Vos en echtgenote, omgekomen tijdens de vliegcrash in Tenerife., 1977 april
- 690** Verzameling gedenkwaardigheden van de afdeling Noord-Holland van De Spar, met getypte aantekeningen over bijzonderheden in Alkmaar en tijdens de invoering van glascontainers in 1972, 1982
- 435** Groepsfoto van het management van een winkel in Schagen en foto van een stand van het Rode Kruis tijdens een manifestatie., Z.j.
- 678, 813** Archiefstukken van A.J. van Well. oprichter van de Spar en grossier
1962-1982
Het familie- en bedrijfsarchief Van Well bevindt zich in de archiefbewaarplaats van de gemeente Zoetermeer.
- 813** Artikelen en concepten van artikelen., 1962, 1973 en z.j.
- 678** Kopieën van nota's en correspondentie., 1982
- 41** Ingekomen facturen bij de N.V. Bureau ontwikkeling Verkooppunten Unieprojecten in Amsterdam (N.V. BOVU).
1967
- 704** Verspreide archivalia van een functionaris van het Spar Marketingcenter over allerlei Spar-aangelegenheden.
1970-1985

-
- 512** Brieven en contracten van J. Hoppenbrouwers, gedelegeerd commissaris van de Spar Centrale.
1971
- 550** Archief van J.F. de Meijer, bestuurslid van de Vereniging de Spar en commissaris van de Spar Centrale over door hem bij te wonen vergaderingen.
1973
- 802** Artikel van H. Leemhuis in het tijdschrift Groothandel van levensmiddelen bij gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van de Federatie van Organisaties van groothandelaren in Kruidenierswaren
1975 oktober 25
- 578** Briefwisseling van W.J. van Hoorn, distributeur met W.A. Huybers, Sparwinkelier in Haarlem naar aanleiding van diens vragen over fouten in de distributie en de opstelling van een omzetstatistiek.
1980 maart, april
- 280, 489** Archivalia van W. van Woerden.
1983-1997
- 489** Archiefstukken van W. van Woerden als coördinator van het Spar Marketingcenter, over diverse aangelegenheden., 1983-1984
- 280** Correspondentie van Van Woerden's Management over adviezen van Bart Ridders over Spar-aangelegenheden., 1994-1997 juni
- 155** Archiefstukken van het Distributiecentrum Alkmaar, in dossiers geordend.
1987
- 637** Fotokopieën van in omloop zijnde rijmpjes en feestliederen van De Spar en Végé met fotokopieën van enkele ingekomen brieven bij J.H. Kuiper.
1936-1997 en z.j.
- 737** 'Taletrip-cassette' met beeld en geluid, uitgebracht door Chanowski studio's met 10 mm beelddrager, met vermelding "oud filmmateriaal hr. van der Spek". 4 boxen met dubbele spoelen.
Z.j.
- 824ED** Reclamefilmpje "Met het Sparmerk haal je meer in huis".

BIJLAGEN

AFKORTINGEN

Afkorting	Voluit
AB	Algemeen bestuur
BBM	Beheers- en beleggingsmaatschappij 's-Hertogenbosch
CBL	Centraal Bureau Levensmiddelenhandel
COP	Commissie Opvoering Productiviteit
CWA	Commissie Winkelautomatisering
DB	Dagelijks bestuur
De Spar	Door Eendrachtig Samenwerken Profiteren Allen Regelmatig.
FTC	Formule Toetsingscommissie
HOPE	Higher Operation Profits through Efficiency
IFAG	Interspar Finance Amsterdam Group
IGT	Intergroup Trading Amsterdam
ISK	Instituut voor Strategische Kommunikatie
NIC	Nederlandse Inkoop Combinatie
RVA	Raad van Aandeelhouders, aandeelhoudersvergadering
RVC	Raad van Commissarissen
SBMN	Spar Beleggingsmaatschappij Nederland
SHM	Samenwerkende Handels Maatschappij Schuitema b.v.
Sparmerk	Waren die worden verkocht onder het Sparmerk
VDB	Verenigde Distributiebedrijven
VFB	1-Vrijwillig Filiaalbedrijf 2-Vereniging van Vrijwillige Filiaalbedrijven en Soortgelijke Organisaties
VPRO	Vrijzinnig-Protestantse Radio Omroep
VWW	Voedingswaardenwijzer
WAS	Werkgroep Adviescommissie Sparmerk
WTT	Werkgroep Toekomst en Techniek
ZB	Zelfbediening